

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE MURÁNSKA DLHÁ LÚKA
KONCEPT RIEŠENIA

SPRÁVA
O HODNOTENÍ
STRATEGICKÉHO
DOKUMENTU

SPRACOVATEL:
ER STAR S. R. O., TRIEDA SNP 75, 974 01 BANSKÁ BYSTRICA
MÁJ 2015

OBEC MURÁNSKA DLHÁ LÚKA, 050 01 MURÁNSKA DLHÁ LÚKA 111

OBSAH

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	3
I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI	3
II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCII	3
B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	5
I. ÚDAJE O VSTUPOCH	5
II. ÚDAJE O VÝSTUPOCH	13
C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	17
I. VYMEDZENIE HRANÍC RIEŠENÉHO ÚZEMIA	17
II. CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIE DOTKNUTÉHO ÚZEMIA	17
III. HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD ICH VÝZNAMNOSTI	29
IV. HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD ICH VÝZNAMNOSTI	32
V. POROVNANIE VARIANTOV (VRÁTANE POROVNANIA S NULOVÝM VARIANTOM)	33
VI. METÓDY POUŽITÉ V PROCESE HODNOTENIA VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE A SPÔSOB A ZDROJE ZÍSKAVANIA ÚDAJOV O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA	35
VII. NEDOSTATKY A NEURČITOSTI V POZNATKOCH, KTORÉ SA VYSKYTLI PRI VYPRACÚVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ	35
VIII. VŠEOBECNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE	36
IX. ZOZNAM RIEŠITEĽOV A ORGANIZÁCIÍ, KTORÉ SA NA VYPRACOVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ PODIEĽALI	39
X. ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH ANALITICKÝCH SPRÁV A ŠTÚDIÍ, KTORÉ SÚ K DISPOZÍCII U NAVRHOVATEĽA A KTORÉ BOLI PODKLADOM NA VYPRACOVANIE SPRÁVY O HODNOTENÍ	39
XI. DÁTUM A POTVRDENIE SPRÁVNOSTI A ÚPLNOSTI ÚDAJOV PODPISOM OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA	40

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Označenie:

Obec Muránska Dlhá Lúka, IČO: 00328545

2. Sídlo:

Muránska Dlhá Lúka 111, 050 01 Muránska Dlhá Lúka

3. Oprávnený zástupca obstarávateľa:

Ing. Marek Nosko, starosta obce Muránska Dlhá Lúka,
Adresa: Obecný úrad, Muránska Dlhá Lúka 111, 050 01 Muránska Dlhá Lúka,
Telefón: 058/488 10 33,
E-mail: "obecmdl111@gmail.com" alebo "starosta@muranskadlhaluka.sk".

Ing. arch. Pavel Bugár, odborne spôsobilá osoba pre obstaranie ÚPP a ÚPD, registračné číslo 264,
Adresa: eR STAR, s. r. o., Trieda SNP 75, 974 01 Banská Bystrica,
Telefón: 048/429 99 08,
E-mail: "erstar@erstar.sk".

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCII

1. Názov:

Územný plán obce Muránska Dlhá Lúka

2. Územie:

Kraj: Banskobystrický
Okres: Revúca
Obec: Muránska Dlhá Lúka
Katastrálne územie: Muránska Dlhá Lúka

3. Dotknuté obce:

Mesto Revúca
Obec Muránska Zdychava
Obec Muráň
Obec Muránska Lehota

4. Dotknuté orgány:

Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja
Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor výstavby a bytovej politiky

Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva
Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica
Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, Banská Bystrica –odbor regionálneho rozvoja
Regionálny úrad verejného zdravotníctva Rimavská Sobota
Okresný úrad Revúca, Odbor životného prostredia
Okresný úrad Rimavská Sobota, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
Okresný úrad Rimavská Sobota, Pozemkový a lesný odbor
Okresný úrad Revúca, Odbor krízového riadenia
Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Revúca
Štátna ochrana prírody SR, Správa NP Muránska planina
Obvodný banský úrad Spišská Nová Ves
Hydromeliorácie, š.p., Bratislava
SVP, š.p. OZ Banská Bystrica

5. Schvaľujúci orgán:

Obecné zastupiteľstvo v Muránskej Dlhej Lúke.

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice:

Územný plán obce Muránska Dlhá Lúka rieši územie obce Muránska Dlhá Lúka. Vplyvy územného plánu obce nepresahujú štátne hranice.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNO-PLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. ÚDAJE O VSTUPOCH

1. Pôda:

1.1. Úhrnné hodnoty druhov pozemkov

Tabuľka č. 1

Katastrálne územie	Výmera v m ²					
	Poľnohospodárska pôda	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavané plochy	Ostatné plochy	Celková výmera
Muránska Dlhá Lúka	712 3686	991 0458	18 2382	54 8390	88 7858	1865 2774
z toho poľnohospodárska pôda						
Katastrálne územie	Výmera v ha					
	Orná pôda	Chmeľnice	Vinice	Záhrady	Ovocné sady	TTP
Muránska Dlhá Lúka	102 5629	0	0	21 1495	0	588 6562

Zdroj: Katastrálny portál

1.2. Charakteristika pôdných jednotiek

Katastrálne územie Muránska Dlhá Lúka

Tabuľka č. 2

BPEJ	Charakteristika
0700891	pôdy na zrázoch nad 25 ⁰ (bez rozlíšenia typu pôdy)
0700895	pôdy na zrázoch nad 25 ⁰ (bez rozlíšenia typu pôdy)
0705011	fluvizeme typické, ľahké v celom profile, vysychavé
0706012	fluvizeme typické, stredne ťažké
0706045	fluvizeme typické, stredne ťažké
0706045	fluvizeme typické, stredne ťažké
0711002	fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)
0711005	fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)
0711012	fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)
0711035	fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)
0711045	fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)

0714062	fluvizeme (typ), stredne ťažké, až ľahké, plytké
0714065	fluvizeme (typ), stredne ťažké, až ľahké, plytké
0760445	kambizeme typické kyslé a kambizeme dystrické (veľmi kyslé) na zvetralinách hornín kryštalinika, stredne ťažké, až ľahké
0760531	kambizeme typické kyslé a kambizeme dystrické (veľmi kyslé) na zvetralinách hornín kryštalinika, stredne ťažké, až ľahké
0760545	kambizeme typické kyslé a kambizeme dystrické (veľmi kyslé) na zvetralinách hornín kryštalinika, stredne ťažké, až ľahké
0771212	kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké, až ťažké /veľmi ťažké/
0771215	kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké, až ťažké /veľmi ťažké/
0771405	kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké, až ťažké /veľmi ťažké/
0771412	kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké, až ťažké /veľmi ťažké/
0776265	kambizeme (typ) plytké na horninách kryštalinika, stredne ťažké, až ľahké
0776461	kambizeme (typ) plytké na horninách kryštalinika, stredne ťažké, až ľahké
0776465	kambizeme (typ) plytké na horninách kryštalinika, stredne ťažké, až ľahké
0780681	kambizeme (typ) na horninách kryštalinika, na výrazných svahoch: 12-25° stredne ťažké, až ľahké
0780685	kambizeme (typ) na horninách kryštalinika, na výrazných svahoch: 12-25° stredne ťažké, až ľahké
0780881	kambizeme (typ) na horninách kryštalinika, na výrazných svahoch: 12-25° stredne ťažké, až ľahké
0780885	kambizeme (typ) na horninách kryštalinika, na výrazných svahoch: 12-25° stredne ťažké, až ľahké
0780981	kambizeme (typ) na horninách kryštalinika, na výrazných svahoch: 12-25° stredne ťažké, až ľahké
0780985	kambizeme (typ) na horninách kryštalinika, na výrazných svahoch: 12-25° stredne ťažké, až ľahké
0800891	pôdy na zrázoch nad 25° (bez rozlíšenia typu pôdy)
0800895	pôdy na zrázoch nad 25° (bez rozlíšenia typu pôdy)
0860545	kambizeme typické kyslé a kambizeme dystrické (veľmi kyslé) na zvetralinách hornín kryštalinika, stredne ťažké, až ľahké

Zdroj: Koncept ÚPNO Muránska Dlhá Lúka

V katastrálnom území Muránska Dlhá Lúka je podľa vyhlášky č. 58/2013 Z. z. v znení neskorších predpisov najkvalitnejšia poľnohospodárska pôda podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ):

0705011, 0706012, 0706045, 0711002, 0711005, 0711012, 0711035, 0711045, 0714062, 0714065, 0771212, 0771215, 0771405, 0771412, 0771512.

1.3. Záber pôdy –variant 1

Navrhuje zmenu funkčného využitia na lokalitách 01 až 13 spolu o výmere 28,8676 ha. Predpokladaný záber poľnohospodárskej pôdy celkom je 23,7821 ha, z toho – v zastavanom území 4,2196 ha, – mimo zastavaného územia 19,5625 ha.

Z celkového predpokladaného záberu poľnohospodárskej pôdy tvorí 11,2775 ha najkvalitnejšia pôda.

Záber lesných pozemkov sa nenavrhuje.

1.4. Záber pôdy –variant 2

Navrhuje zmenu funkčného využitia na lokalitách 01 až 13 spolu o výmere 26,2702 ha.

Predpokladaný záber poľnohospodárskej pôdy celkom je 21,0591 ha,

z toho – v zastavanom území 6,3573 ha,

– mimo zastavaného územia 14,7018 ha.

Z celkového predpokladaného záberu poľnohospodárskej pôdy tvorí 8,7043 ha najkvalitnejšia pôda.

Záber lesných pozemkov sa nenavrhuje.

2. Voda:

2.1. Zásobovanie pitnou vodou

–súčasný stav

Obec Muránska Dlhá Lúka je zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu, ktorý je súčasťou Muránskeho skupinového vodovodu (ďalej „MSKV“). MSKV zásobuje pitnou vodou obce Muráň, Muránska Lehota, Muránska Dlhá Lúka, Revúca, Revúcka Lehota, Mokrú Lúka, Chyžné, Magnezitovce, Jelšava, Gemerské Teplice, Hucín, Gemerský Sad, Sirk, Šivetice, Lubeník, Muránska Huta. Zdrojom pitnej vody pre MSKV sú vodné zdroje o kapacite $Q_{min} = 149,5 \text{ l.s}^{-1}$ (Bobačka, Pod hradom, Tisovec horný a dolný, RV-19, RV-20 a SHM 1-A, Peklo). Vodný zdroj Peklo v obci Sirk bol navrhnutý na vyradenie. Ako doplňujúci vodný zdroj pre MSKV sa uvažuje vodný zdroj Pastevník v obci Muráň o výdatnosti $Q = 32,0 \text{ l.s}^{-1}$. MSKV je v správe Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s..

Cez obec Muránska Dlhá Lúka sú trasované prívodné potrubia 2 x DN 300 z vodných zdrojov pri obci Muránska Lehota a Muráň, ako aj prívodné potrubie DN 300 zo zdroja Pod hradom pre Muránsky SKV. Tieto prívodné potrubia sú zaústené do vodojemu Muránska Dlhá Lúka o objeme 2 x 250 m³ s max. hladinou 386,70 m n.m. Z vodojemu 2 x 250 m³ je trasovaný prívodný rád DN 500 cez obec Muránska Dlhá Lúka až do vodojemu 2 x 650 m³ mesta Revúca.

Z vodojemu 2 x 250 m³ Muránska Dlhá Lúka je gravitačne privádzaná pitná voda k spotrebiteľom cez rozvodnú vodovodnú sieť DN 100 – 80.

–návrh riešenia

Pre obec Muránska Dlhá Lúka je potrebné k návrhovému roku 2024 zabezpečiť pitnú vodu v množstve $Q_{max} = 3,23 \text{ l.s}^{-1}$ a pre návrhový rok 2034 v množstve $Q_{max} = 3,54 \text{ l.s}^{-1}$. Jestvujúca akumulácia o objeme 2 x 250 m³ k návrhovému roku 2024 tvorí 178 % zabezpečenosť a k roku 2034 163 % zabezpečenosť, čo spĺňa požiadavku STN, ako aj vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z. z. zabezpečiť svojim objemom 60-100% maximálnej dennej potreby.

Obec Muránska Dlhá Lúka, vzhľadom na výškové usporiadanie urbanizovaného územia a dosiahnutie ideálnych tlakových pomerov vo vodovodnej sieti sa navrhuje zásobovať pitnou vodou v jednom tlakovom pásme. Obec bude aj naďalej zásobovaná z MSKV. Požaduje sa dobudovať vodovodnú rozvodnú sieť v navrhovaných rozvojevých lokalitách nasledovne:

Lokalita 01. Pred Hájik a 02. Pred Hájik - navrhované lokality sa navrhuje napojiť na jestvujúcu rozvodnú sieť a zokruhovať na jestvujúcu vodovodnú sieť DN 100. V lokalite je potrebné vybudovať vodovod profilu DN 100.

Lokalita 05. Hlinisko - navrhovanú lokalitu sa navrhuje napojiť na jestvujúcu rozvodnú sieť DN 100. V lokalite je potrebné vybudovať vodovod profilu DN 100.

Lokalita 06. Kobilárka I. a 07. Kobilárka II. - navrhované lokality sa navrhuje napojiť na jestvujúcu rozvodnú sieť DN 100. V lokalite je potrebné vybudovať vodovod profilu DN 100.

Lokalita 08. Hôrka - navrhovanú lokalitu sa navrhuje napojiť na jestvujúcu rozvodnú sieť DN 80. V lokalite je potrebné vybudovať vodovod profilu DN 100. Vzhľadom na splnenie požiadavky STN, ako aj vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 § 2 ods.14 je potrebné situovať výstavbu v tejto lokalite do vrstevnice 372,00 m nm. V prípade situovania novej zástavby nad túto vrstevnicu je potrebné pitnú vodu pre spotrebiteľov dotláčať.

Lokalita 09. Konopiská - navrhovanú lokalitu sa navrhuje napojiť na jestvujúcu rozvodnú sieť DN 80. V lokalite je potrebné vybudovať vodovod profilu DN 100.

Lokalita 10. Zavoda - navrhovanú lokalitu sa navrhuje napojiť na jestvujúcu rozvodnú sieť DN 80. V lokalite je potrebné vybudovať vodovod profilu DN 100.

Lokalita 11. Rúbanka - navrhovanú lokalitu sa navrhuje napojiť na jestvujúcu rozvodnú sieť DN 80. V lokalite je potrebné vybudovať vodovod profilu DN 100.

V riešenom území je potrebné dobudovať vodovodnú sieť v dĺžke 920 m profilu DN 100.

2.2. Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

–súčasný stav

Obec Muránska Dlhá Lúka v súčasnosti nemá vybudovanú kanalizáciu, ani čistiareň odpadových vôd (ďalej „ČOV“). Likvidácia splaškových odpadových vôd je zabezpečovaná zaústením do žump, septikov, podmokov a vypúšťaním priamo do miestnych tokov. Takýto druh zneškodňovania odpadových vôd je nevyhovujúci.

–návrh riešenia

V roku 2010 bol pre obec vypracovaný firmou PROX T.E.C. POPRAD, spol s r.o., Poprad, projekt pre stavebné povolenie „Splašková kanalizácia obce Muránska Dlhá Lúka“. Projekt rieši odvádzanie a likvidáciu splaškových vôd v obci Muránska Dlhá Lúka vybudovaním splaškovej kanalizácie (gravitačnej a výtlačkovej) so zaústením do kanalizácie mesta Revúca a likvidáciou splaškových vôd na ČOV mesta Revúca.

Územný plán obce Muránska Dlhá Lúka navrhuje v oboch variantoch riešenia vybudovať v obci splaškovú kanalizáciu zohľadňujúc koncepciu odkanalizovania podľa projektu z roku 2010.

Pre rozvojovú lokalitu Rúbanka je odkanalizovanie riešené do samostatnej mechanicko-biologickej ČOV. Takéto riešenie nevyžaduje prestup rieky Muráň a prečerpávania splaškov do ostatného odkanalizovania obce.

Na základe výsledkov prerokovania konceptu bolo pristúpené k dopracovaniu alternatívny odkanalizovania obce, a to pre obidva varianty riešenia Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka.

Alternatívnym riešením pre likvidáciu splaškových odpadových vôd v obci Muránska Dlhá Lúka je vybudovanie mechanicko – biologickej ČOV v území obce, a to na ľavom brehu rieky Muráň v lokalite 11 Rúbanka. Splaškové odpadové vody budú prečerpávané cez čerpaciu stanicu a výtlačné potrubie do navrhovanej ČOV. Vyčistené odpadové vody sa navrhuje vypúšťať do potoka Muráň, mimo ochranného pásma vodných zdrojov.

Kapacita navrhovanej ČOV je:

- počet pripojených obyvateľov pre návrhové obdobie .. 1015
- priemerný denný odtok ..... $Q_d = 174,9 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$
- priemerný ročný odtok ..... $Q_r = 63\,838 \text{ m}^3 \cdot \text{r}^{-1}$

– priemerný sekundový odtok ..... $Q_s = 2,02 \text{ l.s}^{-1}$

3. Suroviny:

Na území obce Muránska Dlhá Lúka sa nenachádzajú prieskumné územia, chránené ložiskové územia a dobývacie priestory.

4. Energetické zdroje:

Zásobovanie teplom v obci Muránska Dlhá Lúka je zabezpečené z lokálnych zdrojov tepla s výkonom 0,01 až 0,05 MW. Plynofikácia obce Muránska Dlhá Lúka umožnila využívať na vykurovanie zemný plyn naftový. Výrazne menší podiel má vykurovanie na báze elektrickej energie a minimálny je podiel lokálneho kúrenia na báze ostatných druhov paliva.

Územný plán obce Muránska Dlhá Lúka predpokladá využívať pre výrobu tepla priority zemný plyn naftový.

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru:

5.1. Cestná doprava

Územím obce prechádza cesta II. triedy č. 532 (smer sever – juhovýchod). Podľa Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj (ďalej „ÚPN VÚC BBK“) sa má cesta v úseku Behynce (I/50 – R2) – Jelšava – Revúca – Muráň rekonštruovať a rezervovať územie pre výhľadové obchvaty obcí C 9,5/70. V zastavanom území obce je potrebné rekonštruovať komunikáciu B2 v kategórii MZ 8,5/40.

Územný plán obce Muránska Dlhá Lúka vo variante 1 navrhuje v zastavanom území obce rekonštrukciu cesty II. triedy v súčasnej polohe vo funkcii zbernej komunikácie B2, kategórie MZ 8,5/40. Mimo zastavaného územia je navrhnutá rekonštrukcia cesty v kategórii C 9,5/70.

Vo variante 2 navrhuje preložku cesty II. triedy do polohy súbežne so železničnou traťou vo funkcii zbernej komunikácie B2, kategórie MZ 8,5/40. Mimo zastavaného územia obce je návrh totožný ako vo variante 1.

5.2. Železničná doprava

Muránska Dlhá Lúka leží na jednokoľajnej neelektrifikovanej trati č. 165 Plešivec - Muráň. Na trati je v súčasnosti premávka zastavená.

5.3. Vodná doprava

Na území obce sa nenachádzajú vodné toky spĺňajúce parametre pre vodnú dopravu.

5.4. Cyklistická doprava

V obci nie sú vytvorené vyhovujúce podmienky pre pohyb cyklistov.

Návrh rieši sieť cykloturistických trás hlavne v smere sever juh, pričom pohyb cyklistov je riešený po existujúcich a navrhnutých miestnych komunikáciách, poľných cestách a pozdĺž potokov, ktoré pretekajú cez územie obce.

5.5. Zásobovanie elektrickou energiou

–súčasný stav

Hlavným napájacím bodom v zásobovaní elektrickou energiou pre riešené územie UPN obce Muránska Dlhá Lúka je elektrická rozvodňa a transformovňa Rz Ľubeník, z ktorej vyúsťuje 22 kV distribučné vzdušné vedenie, a to linka č. 256 v prevedení AIFe 3x95, z ktorej je zásobované územie obce.

Prehľad územného rozloženia trafostaníc v riešenom území udáva tabuľka č. 3.

Tabuľka č. 3

Číslo	Názov trafostanice	Výkon /kW/	Typ trafostanice
TR 1	Obec I.	400	stožiarová
TR 2	Obec II.	160	priehradová
TR PD	Obec III.-PD	50	priehradová
	Spolu:	610	

Stožiarové trafostanice TR 1 a TR 2 sú využívané pre zásobovanie elektrickou energiou objektov rodinných domov a občianskej vybavenosti a sú pri súčasnej potrebe elektrickej energie na úrovni DTS vyťažené. Ďalší prírastok ich zaťaženia z hľadiska kapacitného a prevádzkového nie je možný.

Trafostanice TR PD slúžia pre zásobovanie elektrickou energiou bývalého poľnohospodárskeho podniku. Výkonové zaťaženie tejto trafostanice je premenlivé v závislosti na výrobnom programe podniku a ročnom období.

Sekundárne rozvody NN sú prevedené systémom napätí 3x400V/230V. Rozvody sú prevedené vonkajšími vzdušným vedeniami NN, a to holými vodičmi na betónových podporných bodoch spolu s rozvodom verejného osvetlenia. Svietidlá sú v prevažnej miere výbojkové, osadené buď na podporných bodoch spolu s NN rozvodom, alebo samostatne na oceľových stožiaroch.

–návrh riešenia vo variante 1

Výpočet požadovanej potreby elektrickej energie pre obec Muránska Dlhá Lúka v návrhovom období je uvedený v tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4

Rozvojová lokalita / funkčné využitie územia	Účelová jednotka (m ² úžitkovej plochy alebo bytová jednotka –b.j.)	Požadovaný súčasný príkon (kW)
01. Predhájik I		
Rodinné domy	19 b.j.	79,42
Občianska vybavenosť	5990 m ²	150,00
02. Predhájik II		
Bytové domy	24 b.j.	60,48
03. Hájik		
Agroturistika s ubytovaním	4700 m ²	70,00
Doprava + technická vybavenosť	500 m ²	20,00
04. Kopaň		
Občianska vybavenosť+ šport	2000 m ²	30,00
Doprava + technická vybavenosť	1900 m ²	30,00
05. Hlinisko		
Rodinné domy	10 b.j.	50,00
Doprava + technická vybavenosť	880m ²	15,00
06. Kobilárka I.		
Rodinné domy	23 b.j.	93,61

Rozvojová lokalita / funkčné využitie územia	Účelová jednotka (m ² úžitkovej plochy alebo bytová jednotka –b.j.)	Požadovaný súčasný príkon (kW)
07. Kobilárka II.		
Bytové domy	32 b.j.	76.16
08. Hôrka		
Rodinné domy	27 b.j.	103.95
09. Konopiská		
Rodinné domy	7 b.j.	38.50
Šport, Rybárska lokalita	4 300m ² +3 400m ²	10,00
10. Zavoda		
Rodinné domy	8 b.j.	42.24
Občianska vybavenosť	4 570m ²	80,00
Šport	6450m ²	20,00
Výroba –komunálny priemysel	20 600m ²	60,00
Rekreácia	20 000m ²	10,00
11. Rúbanka		
Rodinné domy	9 b.j.	43.50
Občianska vybavenosť	1 800m ²	20,00
Bytové domy	24 b.j.	60.48
SPOLU		1 163.34

Z uvedeného orientačného výpočtu a z prehodnotenia jestvujúceho stavu energetických zariadení, kapacít a prenosových možností vyplýva, že súčasný stav prevádzkovej VN a NN siete v riešenom území je nepostačujúci.

V obci bude nutné vybudovať ďalšie zahusťovacie, kioskové trafostanice, a to TR 3 (400 kVA), TR 4 (160 kVA) a TR 5 (160 kVA) v rozvojových lokalitách. Jestvujúca stožiarová trafostanica TR 1 (400 kVA) sa nahradí kioskovou s výkonom transformátora do 630 kVA. Jestvujúce stožiarové trafostanice TRPD a TR2 zrekonštruovať a osadiť väčšími transformátormi, a to TR PD transformátorom s výkonom 160 kVA trafostanicu TR 2 osadiť transformátorom s výkonom 250 kVA. Zásobovanie elektrickou energiou bude riešené sekundárnymi prípojkami z rekonštruovanej a rozšírenej NN sekundárnej siete.

–návrh riešenia vo variante 2

Výpočet požadovanej potreby elektrickej energie pre obec Muránska Dlhá Lúka v návrhovom období je uvedený v tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4

Rozvojová lokalita / funkčné využitie územia	Účelová jednotka (m ² úžitkovej plochy alebo bytová jednotka –b.j.)	Požadovaný súčasný príkon (kW)
01. Predhájik I		
Rodinné domy	19 b.j.	79.42
Občianska vybavenosť	5 990 m ²	150,00

Rozvojová lokalita / funkčné využitie územia	Účelová jednotka (m ² úžitkovej plochy alebo bytová jednotka –b.j.)	Požadovaný súčasný príkon (kW)
02. Predhájik II		
Bytové domy	24 b.j.	60,48
03. Hájik		
Agroturistika s ubytovaním	4 700 m ²	70,00
Doprava + technická vybavenosť	500 m ²	20,00
04. Kopaň		
Občianska vybavenosť + šport	2 000 m ²	30,00
Doprava + technická vybavenosť	1 900 m ²	30,00
05. Hlinisko		
Rodinné domy	7 b.j.	38,50
Doprava + technická vybavenosť	880m ²	15,00
06. Koblárka I.		
Rodinné domy	11 b.j.	53,24
07. Koblárka II.		
Bytové domy	32 b.j.	76,16
08. Hôrka		
Rodinné domy	18 b.j.	77,22
09. Konopiská		
Rodinné domy	7 b.j.	38,5
Šport, Rybárska lokalita	4 300m ² +3 400m ²	10
10. Zavoda		
Rodinné domy	8 b.j.	42,24
Občianska vybavenosť	4 570m ²	80,00
Šport	6 450m ²	20,00
Výroba –komunálny priemysel	20 600m ²	60,00
Rekreácia	20 000m ²	10,00
11. Rúbanka		
Rodinné domy	9 b.j.	43,50
Občianska vybavenosť	1 800m ²	20,00
Bytové domy	24 b.j.	60,48
SPOLU		1 084,74

Požadovaný súčasný príkon pre variant 2 riešenia predstavuje 93,24% z variantu 1. Vzhľadom na nepodstatný rozdiel medzi variantmi je navrhnuté rovnaké riešenie ako vo variante 1.

5.6. Zásobovanie plynom

–súčasný stav

Distribučný systém plošného zásobovania plynom v obci Muránska Dlhá Lúka je realizovaný ako jednotný strednotlakový rozvod STL s prevádzkovým tlakom do 300 kPa

a s papršlekovou distribučnou sieťou. Bez plošného rozvodu plynu je územne oddelená časť Rúbanka.

–návrh riešenia

V zmysle platnej smernice Slovenského plynárenského priemyslu, a. s. Bratislava a platných technických noriem maximálna hodinová spotreba v oblasti -18°C predstavuje $2,5\text{ m}^3/\text{hod}$ pre b.j. v rodinnom dome a $2,0\text{ m}^3/\text{hod}$ pre b.j. v bytovom dome.

Výpočet potreby plynu pre rodinné a bytové domy je uvedený v tabuľke č. 5.

Tabuľka č. 5

Umiestnenie b.j.	Hodinová spotreba	Ročná spotreba
Variant 1		
v rodinnom dome	$103 \times 2,5 = 257,5\text{ m}^3/\text{hod}$	$103 \times 2\,400 = 247\,200\text{ m}^3/\text{rok.}$
v bytovom dome	$86 \times 2,0 = 172\text{ m}^3/\text{hod}$	$86 \times 2\,000 = 172\,000\text{ m}^3/\text{rok.}$
Variant 2		
v rodinnom dome	$79 \times 2,5 = 197,5\text{ m}^3/\text{hod}$	$79 \times 2\,400 = 189\,600\text{ m}^3/\text{rok.}$
v bytovom dome	$70 \times 2,0 = 140\text{ m}^3/\text{hod}$	$70 \times 2\,000 = 140\,000\text{ m}^3/\text{rok.}$

Lokality navrhované v koncepte Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka pre výstavbu rodinných a bytových domov sa nachádzajú v blízkosti jestvujúcich strednotlakových plynovodov. Zásobovanie sa zabezpečí rozšírením miestnej plynovodnej siete, ktorú bude potrebné dobudovať do všetkých navrhovaných rozvojových lokalít.

V objektoch občianskej vybavenosti, športového zázemia a výrobných služieb sa zemný plyn bude používať na vykurovanie, ohrev teplej vody a technologické potreby. Výpočet potreby plynu pre vybavenosť sa prevedie na základe výpočtu potrebných kapacít zásobovania teplom v jednotlivých stupňoch projektovej dokumentácie.

II. ÚDAJE O VÝSTUPOCH

1. Ovzdušie:

Ochrana ovzdušia v území je zabezpečovaná na základe zákona č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) Podľa zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, výkon správy ochrany ovzdušia vykonáva Okresný úrad životného prostredia v Rimavskej Sobote, vysunuté pracovisko Revúca a Obec Muránska Dlhá Lúka.

V súlade s požiadavkami zákona č. 137/2010 Z. z. a vyhlášky MŽP SR č. 360/2010 Z. z. bolo územie SR rozdelené do 8 zón a 2 aglomerácií. Hranice zón sú identické s hranicami krajov, pričom z Bratislavského a Košického kraja sú vybrané územné celky Bratislavy a Košíc, ktoré sa posudzujú samostatne ako aglomerácie. V aglomerácii (zóne) Banská Bystrica je umiestnených 6 monitorovacích staníc, najbližšie k riešenému územiu sú stanica Jelšava (15,5 km vzdušnou čiarou) a stanica Hnúšťa (18 km vzdušnou čiarou). V roku 2013 bola prekročená 24h limitná hodnota častíc PM_{10} a ročná hodnota častíc $\text{PM}_{2,5}$ na stanici Jelšava. Ostatné hodnoty znečisťujúcich látok neprekročil ani na jednej z najbližších staníc limitné hodnoty.

Hlavnými zdrojmi znečistenia ovzdušia v okolí sú priemyselné podniky v Revúcej a Jelšave. Malé zdroje znečisťovania (hlavne domáce vykurovacie systémy) sa v celoslovenskom priemere podieľali na celkovej emisii oxidu siričitého cca 5 % a na celkovej emisii oxidu dusičitého cca 10 %.

Hlavnými zdrojmi emisií benzénu je doprava a spaľovacie procesy. Produkty zo spaľovania benzínu sú emitované priamo v dýchacej zóne človeka a v čase maximálnej aktivity. Vzhľadom na vysoké potenciálne nebezpečenstvo, ktoré predstavuje táto látka pre ľudské zdravie je potrebné venovať problematike benzénu zvýšenú pozornosť.

2. Voda:

Z hydrografického hľadiska patrí územie obce Muránska Dlhá Lúka do povodia rieky Slaná, číslo základného poradia je 4-31-02.

Nosným tokom v území je tok Muráň (251), pravostranný prítok Slanej s dĺžkou 48,8 km a plochou povodia 386,1 km². Pramení v území obce Muráň priamo pod bralom Muránskeho hradu ako vyvierajúca. Vodojem na prameni zachytáva vodu do Muránskeho skupinového vodovodu. Muráň je zaradený do vodohospodársky významných tokov.

Hlavnými prítokmi Muráňa sú Lehotský potok (398) s pravostranným prítokom Ležtoky (400), Dudášov potok (396), potok Dieliková (408), Pomývač (401), Červený (399), Zadný (397), Barzikov (409), Parožie (410), Radzim (411).

Regulačnými zásahmi sú najviac dotknuté Muráň a Lehotský potok, nakoľko pretekajú obcou, kde sú ich korytá koncepcne ale aj živelne upravované. Ostatné toky v území nie sú výraznejšie dotknuté regulačnými zásahmi, lokálne bola odstránená brehová vegetácia.

Územie obce Muránska Dlhá Lúka patrí podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska do rajónu G127 Kryštalínium Stolických vrchov a Revúckej vrchoviny v povodí Slanej. Podzemné vody paleozoických komplexov sú viazané na zónu povrchového rozpojenia hornín, s nízkym zvodnením. Obeh podzemných vôd je plytký, puklinové a suťovo-puklinové pramene majú výdatnosť 0,01 - 0,1 l.s-1. Hlbší obeh podzemných vôd umožňujú len otvorenejšie zlomové línie.

3. Odpady:

V území obce Muránska Dlhá Lúka

- zber komunálneho odpadu vykonáva spoločnosť Brantner Gemer, s. r. o., Rimavská Sobota,
- zber nebezpečných látok zabezpečuje firma DETOX, s. r. o. Banská Bystrica,
- textílie a šatstvo zbiera Ján Botto, Banská Bystrica.

Menšie smetiská, živelné skládky komunálneho odpadu sú umiestnené najmä v blízkosti obce a v blízkosti vodných tokov, čoraz častejšie sa objavujú skládky organického odpadu, a to predovšetkým na kontakte intravilánu a extravilánu, najčastejšie hneď za plotom. Ďalším frekventovaným miestom na zbavovanie sa organického odpadu sú líniové porasty NDV. Bezkonkurenčne najviac organického odpadu je však na brehoch Muráňa.

Prehľad o množstvách komunálnych a drobných stavebných odpadov produkovaných na území obce za roky 2011 až 2014 udáva tabuľka č. 6.

Tabuľka č. 6

Názov odpadu	Číslo druhu odpadu	Množstvo odpadu [t/rok]			
		2011	2012	2013	2014
obaly z papiera a lepenky	15 01 01	--	0,325	--	--
obaly z plastov	15 01 02	--	0,010	--	--
kompozitné obaly	15 01 05	0,052	0,050	0,018	--
obaly so zvyš. nebezpeč. látok	15 01 10	0,051	0,055	0,045	0,170
olejové filtre	16 01 07	0,002	--	--	--
stav. materiály obsahujúce azbest	17 06 05	0,045	--	--	--
stavebný odpad	17 09 04	--	6,180	--	--
papier a lepenka	20 01 01	1,179	7,718	1,824	1,575
sklo	20 01 02	3,830	3,643	5,075	3,855
šatstvo	20 01 10	--	0,235	0,420	0,220
textílie	20 01 11	--	0,085	0,170	0,100
rozpúšťadlá	20 01 13	0,008	--	--	--
kyseliny	20 01 14	--	0,005	--	--
farby, tlač. farby, lepidlá, živice ...	20 01 27	0,045	0,080	0,045	--
liečivá iné ako pol. 200131	20 01 32	--	0,002	--	--
vyradené el. a elektrotech. zar.	20 01 36	0,130	0,050	--	0,115
plasty	20 01 39	3,338	4,559	5,255	3,832
kovy	20 01 40	0,020	0,010	0,031	0,035
zmesový komunálny odpad	20 03 01	123,509	96,998	133,231	137,748
odpad z čistenia ulíc	20 03 03	3,420	27,680	4,290	--
objemový odpad	20 03 07	--	15,990	3,595	44,51

Zdroj. Obecný úrad Muránska Dlhá Lúka

4. Hluk a vibrácie:

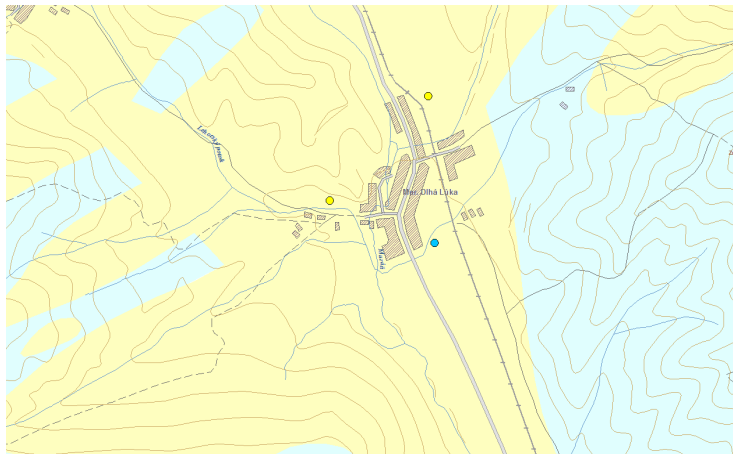
Na území obce sa nenachádzajú stacionárne zdroje nadmerného hluku. Výrazným zdrojom hluku a vibrácií v obytnom území je automobilová doprava na ceste II/532 v prieťahu obcou. Jeho elimináciu je možné dosiahnuť preložkou cesty mimo zastavané územie obce.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia:

Územie obce sa nachádza v oblasti stredného radónového rizika. Výrez mapy radónového rizika je na obr. č. 1. Výrez z mapy dokumentujúcej stav zamorenia územia Slovenska jedným z rádioizotopov cézia (¹³⁷Cs) k referenčnému dátumu 01.01.2005 je na obrázku č. 2.

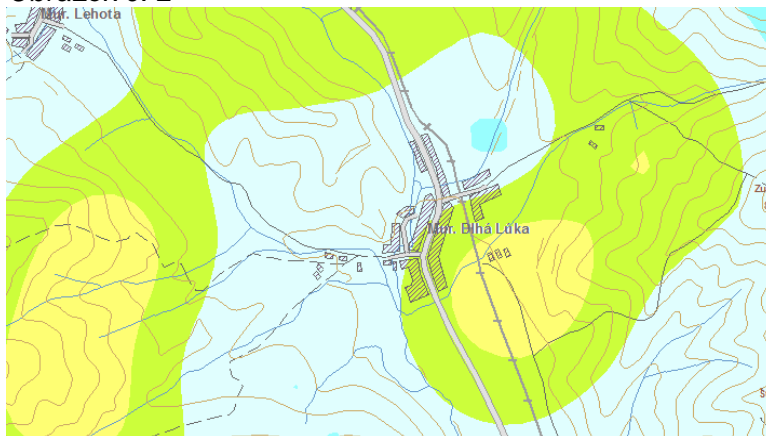

Obrázok č. 1

Zdroj: Mapový portál ŠGÚDŠ

Obrázok č. 2

Zdroj: Mapový portál ŠGÚDŠ

Pre navrhované obytné zóny je potrebné vypracovať posudok radónového zaťaženia a v prípade potreby navrhnuť opatrenia.

6. Doplnujúce údaje:

Nie sú.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. VYMEDZENIE HRANÍC RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Riešeným územím je územie obce Muránska Dlhá Lúka, ktoré pozostáva z jediného katastrálneho územia, ktorým je katastrálne územie Muránska Dlhá Lúka.

Hranica riešeného územia je totožná s hranicou obce Muránska Dlhá Lúka.

II. CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIE DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

1. Horninové prostredie:

Z hľadiska geomorfologického členenia patrí územie obce Muránska Dlhá Lúka k Západným Karpatom, k subprovincii Vnútorne Západné Karpaty. Riešené územie sa nachádza v oblasti Slovenského Rudohoria, celku Stolické vrchy, oddielu Stolica a celku Revúcka vrchovina, oddielu Železnícke predhorie, časti Jelšavské podolie. Najvyššie a najvýraznejšie vrchy sú Stolica (1476 m n. m.), Kohút (1409 m n. m.), Veľká Chyžňanská (1397 m n. m.), najnižším (275 m n. m.) je miesto, kde potok Muráň opúšťa územie. V území obce sú relatívne veľké výškové rozdiely s maximálnym výškovým rozpätím 1201 m.

Riešené územie a jeho okolie je podľa Atlasu krajiny SR (2002) po geologickej stránke budované kryštalinikom veporika, ktoré zastupujú jednak metamorfované sedimenty staršieho paleozoika (svory až svorové ruly, miestami fylity) a najmä hlbinné magmatity, ktoré zastupujú hybridné granodiority až tonality s prechodmi do migmatitov, porfýrické granodiority až granity, leukokrátne granity až granodiority. Mladšie paleozoikum zastupujú zlepenca, pieskovce, bridlice a vulkanity. Kryštalinikum je vo väčšej alebo menšej miere pokryté kvartérnymi sedimentmi. Fluviálne a proluviálne sedimenty tvoria výplň údolnej nivy väčších vodných tokov (Muráň a pod.), sú to hliny, piesčité hliny a hlinité štrky s úlomkami vo vyšších nivných náplavových kužeľoch. Deluviálne sedimenty tvoria zvetralinový obal rôznej hrúbky s výskytmi na plochých svahoch.

Z hľadiska inžinierskogeologickej rajonizácie prevažuje v údolnej časti toku Muráň rajón údolných riečnych náplavov a rajón proluviálnych sedimentov, na miernejších svahoch v kontakte s údolím toku Muráň rajón deluviálnych sedimentov a okolie (Stolické vrchy) je tvorené rajónom magmatických intruzívnych hornín.

2. Klimatické pomery:

Riešené územie patrí do klimatickej oblasti mierne chladnej, mierne suchej až vlhkej, s miernou zimou a s inverziou teplôt. Priemerné teploty sú v januári $-3,5$ až -6 °C a v júli 22 až 25 °C. Ročné zrážky dosahujú 600 – 850 mm. Snehová pokrývka pretrváva 60

až 80 dní, mocnosti 20 až 30 cm. Premŕzanie pôdy je priemerne do hĺbky 35 cm a extrémne do 90 cm. Prevládajúcim smerom vetrov je SZ (v smere údolia).

Z hľadiska výskytu hmiel patrí zastavaná časť územia do oblasti zníženého výskytu hmiel - podhorské až horské svahové polohy (s priemerným počtom dní s hmlou pohybujúcim sa v intervale od 20 do 50 dní). Najvyššie horské polohy patria do oblasti horských advektívnych hmiel (s priemerným počtom dní s hmlou pohybujúcim sa v intervale od 70 do 300 dní). Na ilustráciu meteorologických pomerov v širšom okolí uvádzame údaje zo zrážkomernej stanice v obci Ratková.

Priemerné mesačné (ročné) úhrny zrážok a úhrny letného polroku v mm (1951 - 1980) udáva tabuľka č. 7. Priemerné mesačné (ročné) teploty vzduchu (°C) a za vegetačné obdobie (1951 - 1980) udáva tabuľka č. 8.

Tabuľka č. 7

Zrážkomerná stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok	letný polrok
Ratková	40	49	40	56	82	97	88	74	53	50	67	59	752	449

Tabuľka č. 8

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok	IV- IX
Ratková	-4,4	-1,7	2,6	8,5	13,5	17,2	18,3	17,3	13,1	7,7	3,0	-1,8	7,8	14,7

3. Ovzdušie:

Územie obce Muránska Dlhá Lúka nie je vymedzené ako oblasť riadenia kvality ovzdušia a nenachádzajú sa v ňom žiadne stredné a veľké zdroje znečistenia ovzdušia.

Miestnymi zdrojmi znečisťovania ovzdušia sú najmä malé zdroje vykurovania. Na skladbe zdrojov vykurovania sa prejavuje ekonomický stimul, po nedávnej plošnej plynofikácii sa v poslednom období zaznamenáva návrat k tuhým palivám. Ďalším zdrojom je chov hospodárskych zvierat (hovädzieho dobytku a oviec).

Významnejšími zdrojmi znečisťovania ovzdušia sú mobilné zdroje z automobilovej dopravy, ktorá je dosť veľkou záťažou najmä v centrálnej časti obce.

Za istých poveternostných podmienok (dlhotrvajúce sucho a vyššia veternosť) môže byť zdrojom znečisťovania ovzdušia prach z ornej pôdy najmä v častiach s veľkoblukovými oráčinami v čase, keď je orná pôda bez vegetačného krytu.

Najvýraznejším zdrojom zaťaženia prostredia pachom zrejme bol v minulosti poľnohospodársky areál. V súčasnosti nie je zjavné takéto zaťaženie.

4. Vodné pomery:

Územie obce Muránska Dlhá Lúka patrí z hľadiska hydrografického do povodia rieky Slaná s číslom hydrologického poradia 4-31-02.

Hlavným tokom v území je vodný tok Muráň (251). Hlavnými prítokmi toku Muráň sú:

- Lehotský potok (398) s jeho pravostranným prítokom Ležtoky (400),
- Dudášov potok (396),
- potok Dieliková (408),
- Pomývač (401),
- Červený (399),
- Zadný (397),
- Barzikov (409),
- Parožie (410),

– Radzim (411).

Podľa vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z. z. je do zoznamu vodohospodársky významných tokov zaradený pod por. č. 506. Muráň, číslo hydrologického poradia 4-31-02-007.

Pozorovanie vodných stavov v povodí toku Muráň je na nasledujúcich vodomerných staniciach:

7762 stanica Muráň – tok Hrdzavý potok (4-31-02-010) s plochou povodia 38,39 km²,
7782 stanica Revúca – tok Zdychava (4-31-02-021) s plochou povodia 58,95 km²,
7800 stanica Bretka – tok Muráň (4-31-02-043) s plochou povodia 386,01 km².

Územie obce Muránska Dlhá Lúka spadá podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (Šuba a kol., 1981) do rajónu G127 Kryštalínikum Stolických vrchov a Revúckej vrchoviny v povodí Slanej. Podzemné vody paleozoických komplexov sú viazané na zónu povrchového rozpojenia hornín, s nízkym zvodnením. Obeh podzemných vôd je plytký, puklinové a suťovopuklinové pramene majú výdatnosť Q 0,01 - 0,1 l.s⁻¹. Hlbší obeh podzemných vôd umožňujú len otvorenejšie zlomové línie.

5. Pôdne pomery:

Prevažnú časť územia tvoria typy hnedých lesných pôd. Tieto pôdy sa vyznačujú silným zvetrávaním primárnych silikátov a tvorbou ílových minerálov. Geneticky vychádzajú z rankrových pôd a pararenzín. Zrnitostné a minerálne zloženie je závislé od materskej horniny. Výrazne sa uplatňuje klimatický faktor, pomery spodnej vody a reliéf terénu. Zvýraznené znaky vplyvu týchto faktorov v hnedých lesných pôdach umožňujú delenie typu na subtypy, ktoré sú pôdnoekologicky významné a pre plánovanie lesníckej činnosti cenné.

Prírodné podmienky v regióne podmieňujú kvalitu pôd, čo súvisí s ich potenciálom. Z pôdnych typov prevažujú v alúviu tokov fluvizeme (v staršej terminológii nivné pôdy, nivné pôdy glejové), na okolitých svahoch Revúckej vrchoviny kambizeme. Vývoj pôd, okrem iných činiteľov, závisí najmä od pôdotvorného substrátu, expozície svahu, jeho sklonu, klímy a vodného režimu.

Poľnohospodárska pôda za celé územie obce patrí z hľadiska úrodnosti pôd k menej produkčným. Významné je zastúpenie nízko produkčných trvalých trávnych porastov. Krajina je charakterizovaná ako horská oblasť, kde nie sú vhodné podmienky pre špeciálne kultúry. Poľnohospodárska pôda je prevažne využívaná ako pasienky pre chov oviec.

6. Fauna, flóra:

6.1. Fauna

Pôvodné živočíšne i rastlinné spoločenstvá sú z väčšiny riešeného územia vytlačené a pozmenené. Existujúce spoločenstvá sú v súčasnosti pod tlakom antropogénnych aktivít z priľahlých urbanizovaných a poľnohospodársky využívaných území.

Fauna územia obce Muránska Dlhá Lúka nebola špeciálne študovaná. Pomerne dobre je však preskúmaná fauna vyšších živočíchov (obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce) Muránskej planiny (Darola a kol. 1985; Hapl, Uhrin, 2001; Kupcová, 1985; Uhrin, Hapl, 2004; Uhrin, Pačenovský, 1997; Uhrin a kol. 1996 a i.), s ktorou územie obce Muránska Dlhá Lúka susedí. Muránska planina patrí z hľadiska zachovania biodiverzity k najhodnotnejším územiám Slovenska, pretože sa v nej prelínajú teplomilné prvky s typickými horskými prvkami karpatských pohorí. Nachádzajú sa tu vyslovene suchozemské biotopy ale aj biotopy mokradné. Odráža sa to aj v zaradení živočíšnych spoločenstiev podľa zoogeografického členenia Slovenska.

Zo zoogeografického hľadiska patrí hodnotené územie podľa terestrického biocyklu do provincie listnatých lesov podkarpatského úseku (Jedlička, Kalivodová, 2002) a podľa limnického cyklu do pontokaspickej provincie potiského okresu, slánskej a latorickej časti (Hensel, Krno, 2002).

Z terestrických (suchozemských) biotopov a spoločenstiev živočíchov a populácií jednotlivých druhov, ktoré ich obývajú, možno v území obce Muránska Dlhá Lúka ako najvýznamnejšie biotopy vyčleniť lesy, kroviny a skupiny stromov, lúky a pasienky, záhrady a sady a zastavané plochy. Z vodných biotopov sú to vodné toky s prítokmi a s ich alúvium, zaplavovaná pobrežná vegetácia a mokrade.

Lesy sú najbohatším biotopom hodnoteného územia. Z obojživelníkov tu možno zastihnúť salamandru škvrnitú (*Salamandra salamandra*). Zo 165 druhov vtákov, ktoré boli zistené na Muránskej planine (Uhrin, Hapl, 2004) sa v území obce môže vyskytovať napr. jastrab veľký (*Accipiter gentilis*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), holub hrivnák (*Columba palumbus*), sova obyčajná (*Strix aluco*), d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*), ľabtuška hôrna (*Anthus trivialis*), drozd čierny (*Turdus merula*), drozd čvíkotavý (*Turdus pilaris*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), sedmohlások obyčajný (*Hippolais icterina*), kolibkárík sykový (*Phylloscopus sibilatrix*), kolibkárík čipčavý (*Phylloscopus collybita*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), muchárík bielokrký (*Ficedula albicollis*), sýkorka hôrna (*Parus palustris*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), sýkorka veľká (*Parus major*), kôrovník dlhoprstý (*Certhia familiaris*), sojka obyčajná (*Garrulus glandarius*), škorec obyčajný (*Sturnus vulgaris*), pinka obyčajná (*Fringilla coelebs*).

Z cicavcov sa v tomto biotope zdržuje veverica obyčajná (*Sciurus vulgaris*), diviak lesný (*Sus scrofa*), jeleň lesný (*Cervus elaphus*), srnec lesný (*Capreolus capreolus*). Z drobných zemných cicavcov sa vyskytujú bežné druhy hrabošov ako hrdziak lesný (*Clethrionomys glareolus*) a i.

Kroviny a skupiny stromov na nelesnej pôde sú významným biotopom pre krovinovú hniezdičie ako penica popolavá (*Sylvia curruca*), penica obyčajná (*Sylvia communis*), penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), straka obyčajná (*Pica pica*), zo sov napr. myšiarka ušatá (*Asio otus*), ale aj lesné druhy vtákov ako d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*), drozd čierny (*Turdus merula*), drozd čvíkotavý (*Turdus pilaris*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), kolibkárík čipčavý (*Phylloscopus collybita*), kolibkárík spevavý (*Phylloscopus trochilus*), mlynárka dlhochvostá (*Aegithalos caudatus*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), sýkorka veľká (*Parus major*), brhlík obyčajný (*Sitta europaea*), pinka obyčajná (*Fringilla coelebs*). Hniezdi tu aj hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*) aj vrabec poľný (*Passer montanus*), ktorý sa v tomto biotope vyskytuje najmä v krdľoch po vyhniezdení, podobne ako napr. škorec obyčajný (*Sturnus vulgaris*) a i. Sú jedným z mála biotopov, kde dnes ešte možno nájsť ježa bledého (*Erinaceus concolor*). Skupiny stromov a kroviny slúžia tiež ako ohryzové a úkrytové biotopy lovnej zveri.

Lúky a pasienky patria pomaly dnes už k zriedkavým biotopom, pretože na väčšine územia Slovenska sú premenené na ornú pôdu. Preto ich zachovanie v hodnotenom území má zo zoologického hľadiska veľký význam. Sú existenčným biotopom rôznych druhov hmyzu, chrobákov, motýľov, koníkov či kobyliek. Nájsť tu možno aj modlivku zelenú (*Mantis religiosa*). Zo systematicky vyšších živočíchov tu žije jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), občas jašterica zelená (*Lacerta viridis*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*), pŕhľaviar čiernohlavý (*Saxicola torquata*) a i.

Polia sú predovšetkým potravným biotopom pre viaceré druhy vtákov, ktoré sa tu zhromažďujú vo väčších krdľoch najmä po zbere úrody ako hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), škorec obyčajný (*Sturnus vulgaris*), vrabec poľný (*Passer montanus*), vrabec domový (*Passer domesticus*) aj havranovité druhy (*Corvus* sp.). Typickým hniezdiacimi druhmi sú škovránok poľný (*Alauda arvensis*), jarabica poľná (*Perdix perdix*) a pre-

pelica poľná (*Coturnix coturnix*). Z cicavcov obývajú poľný biotop najmä drobné zemné hlodavce ako hraboš poľný (*Microtus arvalis*), ryšavka tmavopása (*Apodemus agrarius*), ryšavka žltohrdlá (*Apodemus flavicollis*), ryšavka krovinná (*Apodemus sylvaticus*).

Záhrady a sady slúžia predovšetkým ako potravný biotop pre hmyzožravé druhy vtákov. Výskyt jednotlivých druhov závisí od zloženia zasadených resp. zasiatych plodín, rôznorodosti ovocných stromov a hlavne od výskytu starých vysokokmenných sort.

Zastavané plochy zahrňujú súkromné obytné domy a iné stavby. Sú hniezdnym biotopom synantropných druhov vtákov ako lastovička obyčajná (*Hirundo rustica*), belorítka obyčajná (*Delichon urbica*), žltouchost domový (*Phoenicurus ochruros*), vrabec domový (*Passer domesticus*), ale aj množstva rôznych druhov hmyzu prispôbených na život v ľudských obydlích. Z cicavcov je to myš domová (*Mus musculus*).

Vodné toky a ich alúviá patria k najvýznamnejším biotopom. V dotknutom území je to rieka Muráň, Lehotský potok a ich prítoky. Ich alúvia sú reprodukčnými biotopmi pre obojživelníky napr. salamandru škvrnitú, zo žiab napr. pre ropuchu bradavičnatá (*Bufo bufo*), kunku žltobruchu (*Bombina variegata*), rosničku zelenú (*Hyla arborea*) či niektoré druhy skokanov. V malých potôčkoch vtekajúcich do rieky Muráň možno občas zastihnúť mloka karpatského (*Triturus montandoni*). V blízkosti vôd sa zdržiava aj užovka obojková (*Natrix natrix*). Z vtákov sú typickými obyvateľmi trasochvost horský (*Motacilla cinerea*) aj trasochvost biely (*Motacilla alba*). Z cicavcov žije v blízkosti vodných tokov hryzec vodný (*Arvicola terrestris*).

Pobrežné porasty sú viazané predovšetkým na tečúce vody. Prevažne sú to zvyšky lužných vrbovo-topolových a jelšových lesov a vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách. Významné sú najmä z ornitologického hľadiska pretože v nich hniezdia viaceré, hlavne lesné druhy vtákov ale aj typické krovinné hniezdiče. Charakteristickým hniezdiacim druhom je kúdeľníčka lužná (*Remiz pendulinus*), ktorá si stavia na konároch stromov nad vodou. V bylinnej vegetácii hniezdi trsteniarik obyčajný (*Acrocephalus palustris*). Pobrežné porasty využívajú vtáky najmä v migračnom období. V zime tu možno zastihnúť sýkorky napr., sýkorku hôrnu (*Parus palustris*), sýkorku belasú (*Parus caeruleus*), sýkorku veľkú (*Parus major*) ale aj mlynárku dlhochvostú (*Aegithalos caudatus*), brhlíka obyčajného (*Sitta europaea*).

Mokrade v dotknutom území tvoria prechodné rašeliniská a trasoviská, ktoré majú význam z hľadiska reprodukcie niektorých druhov hmyzu. Konkrétne entomologické výskumy v tejto oblasti však neboli doteraz robené.

Záverom možno konštatovať, že z faunistického hľadiska je hodnotené územie veľmi významné. Vďaka pomerne zachovalej krajinskej štruktúre je aj diverzita živočíchov pomerne dobre zachovalá

6.2. Flóra

Podľa fyto geografického členenia Slovenska patrí riešené územie do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), do obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum), fyto geografického okresu Slovenské rudohorie. Z hľadiska potenciálnej prirodzenej vegetácie (Michalko a kol., 1986) sa v riešenom území a jeho širšom okolí vyskytovali 4 základné jednotky: **A1** lužné lesy podhorské a horské, **C** dubovo-hrabové lesy karpatské, **Fs** bukové kvetnaté lesy podhorské a **F** bukové a jedľovo-bukové lesy.

Súčasný stav vegetačného krytu riešeného územia je značne odlišný od pôvodného prirodzeného stavu. Špecifikom územia je vyvážený podiel menej i viac hodnotných biotopov z hľadiska pôvodnosti a premenenosti, čo je znakom poloprirodzenej krajiny. V blízkosti zastavaného územia obce prevláda viac zmenená krajina, urbanizovaná. Podstatná časť územia okolo vodných tokov Muráň a Lehotský potok bola odlesnená

a premenená na poľnohospodársku pôdu. Vegetácia lesných komplexov je oproti tomu bližšia pôvodnej.

Lesné porasty boli v údolnej časti územia obce už dávnejšie odstránené a nahradené poľnohospodárskou pôdou. Polia sú využívané na pestovanie poľnohospodárskych plodín a trvalé trávne porasty sú využívané na chov hospodárskych zvierat (prevažne oviec) a kosenie. Súvislejšie lesné celky sa zachovali v členitejších častiach územia obce (juhozápad, severovýchod). Zachovali sa tu spoločenstvá, ktoré v podstate zodpovedajú pôvodným spoločenstvám. Väčšina lesov v území sa využíva ako hospodárske lesy.

Štruktúru lesnej vegetácie charakterizujú porasty 5. a 3. vegetačného lesného stupňa, t. z. jedľovo-bukového a dubovo-bukového, v ktorých je zastúpené bukové hospodárstvo živných stanovišť, bukové hospodárstvo exponovaných stanovišť. Kvalita listnatých porastov je veľmi dobrá. Dreviny sú poškodzované hlavne hnilobou, lykožrútom a drevokazným hmyzom, ako aj obhryzom zverou. Najintenzívnejšie je napadnutý smrek.

V druhovom zložení nelesnej drevinovej vegetácie (ďalej „NDV“) sú rôzne druhy krovín i stromov, najčastejšími floristickými prvkami sú kríky: slivka trnková (*Prunus spinosa*), hlohy (*Crataegus sp.*), baza čierna (*Sambucus nigra*), ostružina černicová (*Rubus fruticosus*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), ruža šíповá (*Rosa canina*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*) a svíb krvavý (*Swida sanguinea*), stromy: topoľ osikový (*Populus tremula*), agát biely (*Robinia pseudoacacia*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), jaseň (*Fraxinus sp.*), javor poľný (*Acer campestre*), javor mliečny (*Acer platanoides*), vŕba rakytová (*Salix caprea*), breza previsnutá (*Betula pendula*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), lipa malolistá (*Tilia cordata*). Z ovocných druhov drevín je najpočetnejší orech kráľovský (*Juglans regia*).

V centrálnej polohe územia obce prevláda urbanizovaná krajina s priestorovo koncentrovaným zastúpením zastavaných plôch a poloprirodná krajina s mozaikou ornej pôdy, trvalých trávnych porastov a porastmi nelesnej drevinovej vegetácie.

Z nelesnej vegetácie sú plošne najrozšírenejšou vegetačnou jednotkou kosné lúky, ktoré sa občasne spásajú. Menej sa vyskytujú pasienky, ktoré sa využívajú skôr extenzívne. Viaceré z nich, vrátane menšej časti lúk sú dnes opustené a bez využitia. Z ďalších typov nelesnej vegetácie sa tu nachádza vlhkomilná močiarna vegetácia, ktorá sa udržuje sa na základe zachovania vhodných hydrologických podmienok. Zachovalá a dostatočne zastúpená je i krovinná vegetácia rôzneho druhového zloženia, štruktúry i rôznej funkcie. V dôsledku absencie primeraného využívania nelesnej vegetácie má zastúpenie i vegetácia antropogénneho pôvodu, ktorá sa vyskytuje predovšetkým v blízkosti sídel alebo sa formuje na vytvorených antropogénnych typoch biotopov (navážky zeminy, cestné svahy, cesty, priekopy a pod.).

7. Krajina:

Súčasná krajinná štruktúra je odrazom hospodárskeho i rekreačného využívania krajiny v súčasnosti ale i v minulosti. Základnými krajinnými prvkami v riešenom území sú prevažne komplexy lesných porastov (lesná krajina), čo je spojené s lesným hospodárstvom, ktoré tu má prevládajúcu funkciu. Mimo lesa najviac z rozlohy pripadá na lúky a pasienky a najmenej je ornej pôdy.

Krajinnú štruktúru a biotopy možno považovať za relatívne zachovalé. Napriek dominantnému postaveniu lesného hospodárstva nie je územie negatívne dotknuté holorubnou ťažbou. Porasty v strmších, skalnatejších terénoch, plnia lesy ochrannú funkciu, väčšinou sú zastúpené lesy hospodárske.

Lúky i napriek recesii v poľnohospodárskej výrobe sa stále intenzívne využívajú kosením a následným spásaním, čo minimalizuje vznik nevyužívaných plôch a zmenu ich

štruktúry a druhového zloženia. Pasienky, ktoré patria k extenzívne využívaným a miestami nesú známky spojené so sukcesnými zmenami.

Orné pôdy veľkoblokové sú sústredené v alúviu Muráňa. V náväznosti na zastavané územie sa miestami orné pôdy nachádzajú v podobe úzkych políčk (maloblokové).

Z hľadiska poľnohospodárskeho využívania možno krajinu označiť za narušenú, tzn. že poľnohospodárske využívanie sčasti negatívnym spôsobom ovplyvňuje prírodné danosti územia. Pozitívom je, že stále existujú možnosti regenerácie trvalých trávnych porastov (ďalej „TTP“) a poľných úhorov prirodzenou alebo technickou cestou.

V riešenom území sa nachádza jedno centrálné sídlo Muránska Dlhá Lúka a oddelene rómska osada. Samotná obec Muránska Dlhá Lúka sa rozprestiera v predhorí Muránskej planiny, vedie ňou železničná trať a cesty, ktoré ju spájajú s okolitými obcami (Muráň, Muránska Lehota, Revúca).

7.1. Lesná vegetácia

Z hľadiska kategorizácie lesov majú v území dominantné postavenie lesy hospodárske s plochou 935 ha, ochranné lesy sú len na ploche 41 ha, lesy osobitného určenia sa tu nenachádzajú. Ostatné plochy (cesty, sklady) zaberajú 15 ha.

Štruktúru lesnej vegetácie charakterizujú porasty 5. a 3. vegetačného lesného stupňa, t. z. jedľovo-bukového a dubovo-bukového, v ktorých je zastúpené bukové hospodárstvo živných stanovišť, bukové hospodárstvo exponovaných stanovišť. Kvalita listnatých porastov je veľmi dobrá. Dreviny sú poškodzované hlavne hnilobou, lykožrútom a drevokazným hmyzom, ako aj obhryzom zverou. Najintenzívnejšie je napadnutý smrek.

7.2. Nelesná drevinová vegetácia

Nelesná drevinová vegetácia (ďalej „NDV“) sa v území vyskytuje na rôznych miestach, v mnohorakých podobách, v rozličnom druhovom zložení, v odlišných typoch a funkciách. Vyskytuje sa v základných formáciách: plošné (remízky, skupiny stromov), líniové (brehové porasty, porasty pozdĺž komunikácií), bodové (solitéry). Medzi najvýznamnejšie patria predovšetkým brehové porasty vodných tokov.

Brehové porasty majú typickú trojposchodovú vertikálnu štruktúru. V miestach zásahov do brehových porastov môže byť horizontálna i vertikálna štruktúra narušená, tzn. že brehový porast nie je súvislý, je medzernatý a zmeny môže vykazovať i druhové zloženie. Brehové porasty vodných tokov bez zásahov (opevňovanie, regulácia) sú podobné. V stromovom a krovinovom poschodí sú zastúpené predovšetkým pôvodné, charakteristické dreviny vrba krehká (*Salix fragilis*), vrba biela (*Salix alba*), miestami jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), ojedinele sa vyskytujú aj pozostatky z výsadiel euroamerických topoľov, ktoré na miestach odumierajú. Viac či menej sú v nich zastúpené aj dreviny uvedené v druhovom zložení NDV alebo dreviny charakteristické pre okolité lesné porasty.

Niektoré z potokov nemajú vytvorenú líniovú brehovú vegetáciu, pretože pretekajú lesom, takže tam je brehový porast nahradený vegetáciou susedného lesného porastu.

Stromoradia sa vyskytujú len popri hlavnej ceste, mimo zastavaného územia. Sú to staré líniové výsadby jabloní, stromy nie sú v najlepšom stave, niektoré už odumreli alebo boli odstránené.

Podľa plošného zastúpenia NDV možno v riešenom území vyčleniť dva funkčné typy krajiny:

- plochy s dostatočným zastúpením NDV,
- plochy s nedostatočným zastúpením NDV.

Dostatočné zastúpenie NDV sme identifikovali v prevažnej časti riešeného územia, kde prevládajú TTP. Zásahy do brehových porastov (výruby) sú zatiaľ skôr ojedinelé a nemajú zásadnejší vplyv na zmenu funkcie.

Nedostatočne zastúpená NDV sa vyskytuje málo. Patria sem oráčiny v kombinácii s rozsiahlejšími plochami intenzívnych TTP napr. severovýchodne od obce, kde sa NDV vyskytuje skôr po obvode plôch, pri poľných cestách, ale na pozemkoch s väčšou rozlohou.

7.3. Trvalé trávne porasty

Trvalé trávne porasty majú rôzny charakter, ktorý je závislý od ekologických podmienok stanovišťa, od ich polohy, spôsobu a intenzity využívania resp. absencie využívania. Sú väčšinou poľnohospodársky využívané ako lúky alebo ako pasienky. Pasienky sa využívajú na rozdiel od lúk skôr extenzívnym spôsobom. Intenzívnejšie sú obhospodarované lúky, najmä lúky na pozemkoch s nižšími sklonmi. Pri využívaní lúk je rozhodujúca blízkosť sídla alebo blízkosť poľnohospodárskych objektov.

7.4. Orná pôda

Súvislé plochy ornej pôdy väčšej rozlohy (veľkobloky) sa nachádzajú v alúviu Muráňa na pozemkoch s najplytšími svahmi, severne, južne a východne od obce. Majú najnižší stupeň ekologickej stability. Veľkoblukové oráčiny sa využívajú najmä na pestovanie obilnín a olejní.

Malobloková orná pôda sa nachádza v blízkosti ovčína, pri železničnej trati. Maloblokové oráčiny slúžia na pestovanie rôznych poľných kultúr (napr. zemiaky, kapusta, kukurica, tekvica a pod.) pre osobnú spotrebu užívateľov.

7.5. Mozaikové štruktúry

Z mozaikových štruktúr sú v riešenom území identifikované len mozaika lúk, pasienkov a NDV. Vyskytujú sa na strmších svahoch, NDV má väčšinou líniové formy a na podklade členitého reliéfu tvoria krajinársky pôsobivý prvok.

7.6. Vodné toky a plochy

Vodné prvky sú reprezentované vodnými tokmi, vodné plochy sa v riešenom k. ú. prakticky nenachádzajú. Pre územie obce Muránska Dlhá Lúka je charakteristická krajina bohatá popretkávaná potokmi.

Najvýraznejším tokom v území je Muráň, ktorá preteká v obcou a je osou územia. Tok Muráňa je upravený a zrejme aj upravovaný obyvateľmi bývajúcimi na priľahlých pozemkoch, ale i napriek tomu ho možno z hľadiska zabezpečovania biokoridorovej funkcie a dotvárania krajinného rázu hodnotiť kladne. Tok má miestami betónový breh, brehový porast bol odstránený lokálne, v zachovalom poraste sa vyskytujú typické kroviny a stromy brehovej vegetácie.

Lehotský potok priteká z Muránskej Lehoty, je najväčším pravostranným prítokom Muráňa v riešenom území. Napriek tomu, že prakticky nepreteká zastavaným územím, je oveľa viac postihnutý úpravou ako Muráň. Od poľnohospodárskeho areálu až po sútok s Muráňom je tvrdo technicky upravený, so šikmými betónovými svahmi namiesto brehového porastu.

Ostatné vodné toky sú menej vodnaté, niektoré sú možno sezónne. Ich vlastnosti ovplyvňuje charakter územia, ktorým pretekajú. Úseky tokov pretekajúcich lesnatým územím majú nahradený brehový porast okolitým lesným porastom. Mimo lesa je ich charakter rôzny, zmeny možno vidieť najmä v blízkosti sídel, kde bol porast odstránený celkom alebo čiastočne.

Jedinou vodnou plochou v území je umelo vybudovaná vodná nádrž na súkromnom pozemku nad poľnohospodárskym areálom, ktorá je dotovaná vodou z blízkeho potoka.

7.7. Sídlné a technické prvky (antropogénne prvky)

Medzi sídlné a technické prvky patria najmä obytné plochy, vybavenosť, dopravné prvky, poľnohospodárske areály a energetické zariadenia, ktoré sa viažu zväčša na zastavané územie.

7.7.1. Dobývacie a priemyselné objekty

Na úpätí vrchu Kamenná sa nachádza 140 m dlhé a 35 m hlboké serpentinové teleso. Po mineralogickej stránke lokalita poskytuje hlavne minerály skupiny kremičitanov, hlavne aktinolit, antigorit, antofylit, chlority, mastenec a tremolit. Pomerne hojný je aktinolit, ktorý je možné objaviť na haldách štôlní.

V rokoch 1953 – 1954 bolo ložisko otvorené štyrmi štôľňami, otvorený bol aj kameňolom. Ťažil sa tu antigoritový serpentin, mastenec a jemnozrnný serpentin. Serpentin bol vhodný ako dekoračný kameň, ťažba nikdy nedosiahla väčší rozsah. Predmetom ťažby bol aj mastenec, zásoby sa tu odhadujú iba na niekoľko desiatok tisíc ton, preto ložisko nemá väčší ekonomický význam. Momentálne sú všetky štôľne zavalené a neprístupné. Minerály je možné objaviť v kameňolome a na haldách pod ním.

Priemyselné objekty sa v obci nenachádzajú, nakoľko tu nebola rozvinutá priemyselná výroba.

7.7.2. Energovody a produktovody

Urbanizácia riešeného územia má charakter malého sídla, tieto technické diela sa v území nenachádzajú.

7.7.3. Dopravné línie a objekty

Údolím vedie cesta II. triedy č. 532 (smer sever – juhovýchod). Muránska Dlhá Lúka leží na jednokolejnej neelektrifikovanej trati č. 165 (Plešivec - Muráň).

V obci je zabezpečená autobusová doprava s dvoma zastávkami a železničná doprava so zastávkou v centrálnej časti.

V intraviláne obce základ komunikačnej siete tvorí cesta II/532 vo funkcii zbernej komunikácie B2. Komunikačnú sieť v intraviláne obce dopĺňajú obslužné komunikácie premenlivej šírky a kvality. Mimo intravilán obce dopravnú obsluhu v riešenom území zabezpečujú účelové komunikácie, poľné a lesné cesty.

7.7.4. Poľnohospodárske objekty

Z poľnohospodárskych objektov sa v území nachádzajú areál hospodárskeho dvora a areál ovčína. Obidva areály sú značne technicky opotrebované, s nízkou úrovňou technického vybavenia.

7.7.5. Obytné plochy

Zástavba v obci nevytvára výrazné prvky priestorového usporiadania. Okrem uličného priestoru nie sú v zástavbe uplatnené iné priestorové prvky. Absentujú akékoľvek plochy verejných priestranstiev. Výraznejšie uplatnenie odstupov zástavby v rámci priestorového usporiadania zástavby absentuje aj pri existujúcich špecifických funkciách ako sú nástupné priestory občianskej vybavenosti a športovísk.

Súčasťou priestorového usporiadania sú aj okrajové polohy vytvárajúce plynulý prechod z intenzívnej zástavby do voľnej krajiny a aktívne využívanie vodných tokov do organizmu obce.

Z hľadiska funkčného využívania územia je kompaktno zastavaná časť obce zastúpená prevažne obytnou zástavbou výhradne uplatnením rodinných domov.

V centrálnej časti obce sú umiestnené objekty občianskej vybavenosti situované hlavne okolo cesty II/532. Funkcia výroby je reprezentovaná takmer výhradne poľnohospodárskymi areálmi a poľnohospodársky využívanými plochami vo voľnej krajine.

7.7.5. Rekreačné, športové a kultúrno-historické objekty

V obci sa nachádza jeden veľký a dva malé lyžiarske vleky, ktoré nie sú v súčasnosti prevádzkované. Cestovný ruch nie je v obci rozvinutý.

7.8. Sídelná zeleň

Sídelná zeleň má nesmierny vplyv na kvalitu a hygienu prostredia a na kvalitu života vôbec. Je to jediná zložka sídelnej štruktúry, ktorá dokáže skvalitňovať životné prostredie už svojou existenciou. Sídelná zeleň predstavuje plochy zelene v zastavanom území.

Muránska Dlhá Lúka je z hľadiska zelene typickým vidieckym sídlom, kde plošne najvyššie zastúpenie dosahuje súkromná zeleň a verejná zeleň najnižšie. Údolná poloha medzi zalesnenými svahmi, v nástupe k Muránskej planine vytvára dojem bohato zastúpenej zelene, hoci v samotnej obce je jej relatívne málo. Pomerne hustá zástavba okolo cesty a potoka neposkytuje veľa priestoru na rozľahlejšie plochy verejnej zelene, ktorá má minimálne zastúpenie. Reprezentuje ju len plocha medzi materskou školou, kostolom a cestou, smrek pichľavý sa využíva ako obecný vianočný strom. Jediným negatívom je strom orezaný do tvaru stĺpa (pravdepodobne kvôli vzdušnému elektrickému vedeniu). Zeleň je dobre udržiavaná. Na verejnej zeleni participujú čiastočne aj predzáhradky, ktorú sú otvorené pohľadom z ulice.

Kvalitatívne a esteticky veľmi hodnotnou je skupina líp oproti železničnej stanici, ktoré označujeme za **pozoruhodné stromy**. Skupina pozostáva z piatich stromov – jedného orecha a štyroch líp malolistých, za pozoruhodné považujeme všetky štyri lipy. Stromy rastú v jednej línii, orech sa nachádza na južnom okraji. Lipy majú charakteristický habitus a obvody kmeňa vo výške 130 cm nad zemou cca 170, 200, 210 a 300 cm.

Do kategórie **vyhradená zeleň** zaraďujeme najmä zeleň oplotených areálov. Nedostatkom zelene základnej školy je predovšetkým jej malá rozloha, ktorá zrejme nepokrýva požiadavky na pobyt detí v exteriéri. Okrem v podstate vyhovujúcich kríkov sú v areáli vysadené aj lipy, javor a agát. Vzhľadom na obmedzený priestor neodporúčame pestovať v areáli viacero veľkých stromov, agát možno považovať za nevhodný. Areál materskej školy je priestorovo komfortnejší, so zodpovedajúcim vybavením. Ovocné dreviny ho začleňujú medzi okolité ovocné záhrady. Okrem nich sú vysadené aj nevhodné dreviny (pichľavé).

V areáloch kostolov sú vysadené najmä lipy, povrch pokrýva trávnik. Je to kvalitatívne i štruktúrou vyhovujúca zeleň, ktorá svojou jednoduchosťou pôsobí upokojujúco a pozitívne.

V areáli cintorína je vysadených málo drevín, opticky je však dostatočne ozelenený vďaka zalesneným svahom a kopcom v okolí. Tradične vysoké zastúpenie majú stálezelené stromy (smrek obyčajný a pichľavý, tujovité, borovice), typické sadovnícke úpravy sú pri dome smútku. Chýba izolačná zeleň pri železničnej trati, viac stromov v cintoríne a vyslovene nežiadúce je orezávanie pravdepodobne lipy do tvaru stĺpa.

Súkromnú zeleň reprezentujú záhrady, v ktorých je základom trávnatý porast a vysadené sú ovocné stromy. Podľa aktuálnych podmienok je na pozemkoch umiestnená aj okrasná záhradka a zeleninové záhony. V okrasných predzáhradkách je vysadená široká škála okrasných drevín, mnohé z nich pôsobia v tejto obci cudzoročno (tuje, cyp-

ruštek, stĺpovité borievky, ale napr. aj strieborné a obyčajné smrek). Predzáhradky pri hlavnej dopravnej trase supľujú funkciu verejnej zelene, dotvárajú komunikačný priestor.

Za **zeleň výrobných areálov** možno pokladať ozelenenie poľnohospodárskeho areálu, ktoré pokladáme za adekvátne podmienkam. Dreviny majú predovšetkým náletový pôvod a začleňujú areál do okolitej krajiny.

Brehový porast Muráňa a Lehotského potoka výrazným podielom participuje na sídelnej zeleni. Je to medzernatý porast, v drevinovom zložení prevládajú vrbý a jelše.

8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov:

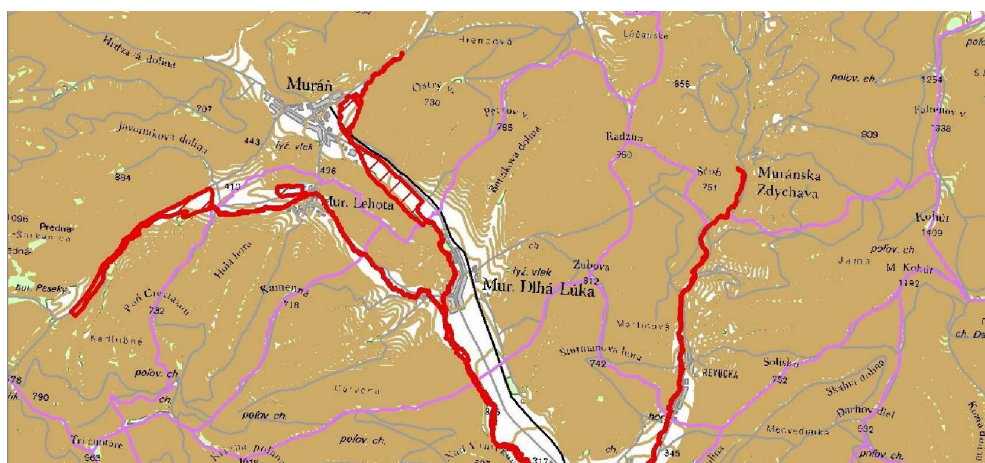
V prevažnej väčšine územia obce Muránska Dlhá Lúka platí prvý stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Do územia obce zasahuje v severozápadnej časti ochranné pásmo Národného parku Muránska planina, kde platí druhý stupeň ochrany.

Územím obce prechádza Územie európskeho významu Alúvium Muráňa (SKUEV 0285) Územie sa viaže na potok Muráň a jeho najvýznamnejšie prítoky od prameňa až po ústie do Slanej, jeho rozloha je 204,29 ha. Predmetom jeho ochrany sú biotopy európskeho významu: 91E0* lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, 6430 vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa, 6510 nížinné a podhorské kosné lúky, 7140 prechodné rašeliniská a trasoviská a druhy európskeho významu: hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), vydra riečna (*Lutra lutra*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*), podkovár južný (*Rhinolophus euryale*), mlynárik východný (*Leptidea morsei*), vážka (*Leucorrhinia pectoralis*), mrena stredomorská (*Barbus meridionalis*), mihuľa (*Eudontomyzon* spp.). Rozsah chráneného územia v riešenom území znázorňuje obrázok č. 3.

V celom riešenom území sa môžu vyskytovať chránené rastliny i chránené živočíchy európskeho a národného významu (podľa vyhlášky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z.), tieto ale nie sú zdokumentované.

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne evidované chránené stromy.

Obrázok č. 3

Zdroj: Portál ŠOPSR –NATURA 2000

9. Obyvateľstvo, demografické údaje, aktivity, infraštruktúra:

9.1. Obyvateľstvo

Obec Muránska Dlhá Lúka evidovala v roku 2014 spolu 894 obyvateľov. Od roku 1869 obec zaznamenáva pokles počtu obyvateľov. Výnimkou bol len rok 1961, kedy bol v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi zaznamenaný výraznejší nárast. Najväčší počet obyvateľov obec zaznamenala v roku 1869, a to až 1 028 obyvateľov. Najnižší počet obyvateľov evidovala obec v roku 1991, a to v počte 714 obyvateľov. Od tohto roku zisťujeme každoročný nárast obyvateľstva až na súčasných 893, z toho 453 mužov a 440 žien (február 2015).

Okrem prirodzených prírastkov má veľký vplyv na demografický rozvoj aj migrácia obyvateľstva a predovšetkým priaznivá poloha obce, ktorá sa nachádza v dochádzkovej vzdialenosti od okresného mesta Revúca. Obec pôsobí v priestore ako vhodný obytný satelit pre riešenie vidieckeho bývania obyvateľov mesta Revúca prípadne tu pracujúcich osôb.

Prehľad o vývoji počtu obyvateľstva obce Muránska Dlhá Lúka od roku 1869 dáva tabuľka č. 9.

Tabuľka č. 9

Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930
Spolu	1028	996	952	811	842	853	877
Rok	1950	1961	1970	1980	1991		
Spolu	816	976	930	795	714		
Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Spolu	733	772	772	782	805	828	839
muži	359	381	385	387	400	414	420
ženy	374	391	387	395	405	414	419
Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	851	868	887	890	892	899	894
muži	428	441	447	451	450	453	453
ženy	423	427	440	439	442	436	441

Zdroj: Štatistický úrad SR

9.2. Ekonomická základňa

Pracovné príležitosti poskytuje predovšetkým mesto Revúca. V obci dominuje poľnohospodárska výroba reprezentovaná chovom hovädzieho dobytku a oviec, dorábaním krmovín na ornej pôde a TTP. V lesoch hospodária Lesy SR, š. p., Spoločenstvo majiteľov lesov a pasienkov – PS, Muránska Dlhá Lúka a Združenie majiteľov lesa Muránska Dlhá Lúka.

9.3. Bytový fond

Bytový fond v obci predstavujú byty v rodinných domoch. V roku 2014 bolo v obci 208 rodinných domov a 55 provizórií (chatrčí). V centrálnej časti obce ide prevažne o jednopodlažnú zástavbu v súčasnosti často nadstavovanú o obytné podkrovie. Okrajové časti obce predstavujú novšie väčšinou dvojpodlažné objekty.

9.4. Občianska vybavenosť

V obci Muránska Dlhá Lúka sa nachádza

- obecný úrad
- 2 predajne potravín

- pohostinstvo
- školské stravovacie zariadenie
- materská škola 1 trieda
- základná škola špeciálna 5 tried
- základná škola 5 tried
- kultúrny dom
- r. k. kostol s farou
- evanjelický a. v. kostol s farou
- baptistická modlitebňa
- dom smútku
- futbalové ihrisko
- multifunkčné ihrisko.

Vyššiu občiansku vybavenosť a služby poskytuje 7 km vzdialené okresné mesto Revúca.

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská:

V obci sa nachádza jedna národná kultúrna pamiatka – kostol r. k. sv. Michala zapísaný v Registri nehnuteľných NKP pod č. ÚZPF 530. Kostol v prevládajúcom gotickom štýle pochádza zo 14. storočia.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality:

V území obce nie sú evidované paleontologické náleziská ani významné geologické lokality.

12. Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie):

V území obce nie sú evidované iné zdroje znečistenia.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.

Za hlavné environmentálne problémy v obci možno považovať:

- prieťah cesty II/532 cez obec s bezprostredným negatívnym dopadom motoristickej dopravy na obytné územie (hluk, prach, emisie škodlivín do ovzdušia),
- nevyhovujúce vypúšťanie odpadových vôd bez ich prečistenia alebo len nedokonalého čistenia (septiky).

III. HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD ICH VÝZNAMNOSTI

1. Vplyvy na obyvateľstvo:

Koncept Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka nemá priamy vplyv na obyvateľstvo. Realizáciou rozvoja podľa územného plánu obce sa predpokladá skvalitnenie životného prostredia v obci a eliminácia súčasných nepriaznivých vplyvov. Hlavným cieľom je vytvorenie prostredia pre udržanie a tiež pritiažnutie mladých ľudí do obce z okolitých miest.

Koncept riešenia v 1. aj 2. variante navrhuje plochy pre novú bytovú výstavbu, občiansku vybavenosť a športovo-rekreačné plochy, čím vytvára podmienky pre stabilizáciu mladých ľudí v obci Muránska Dlhá Lúka.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery:

Koncept Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka nemá vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery. Nie sú navrhované také aktivity, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť tieto zložky životného prostredia.

3. Vplyvy na klimatické pomery:

Koncept Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka nenavrhuje také zásahy do územia, ktoré by mohli mať podstatný vplyv na zmenu klimatických pomerov.

4. Vplyvy na ovzdušie:

Koncept Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka navrhuje:

- v 1. variante plochy pre výstavbu 103 rodinných domov a 10 bytových domov, čo dáva predpoklad vzniku 113 nových malých zdrojov znečistenia ovzdušia,
- a v 2. variante plochy pre výstavbu 79 rodinných domov a 8 bytových domov, čo dáva predpoklad vzniku 87 nových malých zdrojov znečistenia ovzdušia.

Súčasne, ale koncept navrhuje prednostne využívať ako zdroj tepla zemný plyn naftový alebo elektrickú energiu, a to aj pre už existujúce zdroje vykurovania. Všeobecne sa požaduje umiestňovať nové zariadenia zdrojov znečisťovania ovzdušia zodpovedajúce najlepšej dostupnej technike v zmysle § 14 ods. 1 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov.

Vybudovanie preložky cesty II/532 (variant 2. riešenia) umožní plynulejšiu dopravu, a tým zníženie produkcie emisií zo spaľovacích motorov.

5. Vplyvy na vodné pomery:

Koncept Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka návrhom funkčného využitia územia neovplyvní vodné pomery. Koncept nenavrhuje zásahy do vodných tokov. Realizáciou verejnej kanalizácie a čistenia odpadových vôd dôjde k zlepšeniu pomerov v znečistení povrchových aj podzemných vôd.

Problémový je návrh trasy preložky cesty II/532 (2. variant riešenia), plochy agroturistiky a parkoviska, ktoré zasahujú do lokálne významnej mokrade „Medzi Revúcou a Muránskou Dlhou Lúkou“ vrátane biotopu národného významu Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí. Návrh je potrebné upraviť tak, aby predmetné plochy neboli zasiahnuté, resp. v prípade preložky cesty bol zásah minimalizovaný.

6. Vplyvy na pôdu:

V oboch variantoch riešenia konceptu Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka dochádza k záberu poľnohospodárskej pôdy, a to:

- 23,7821 ha podľa variantu 1. riešenia, pričom 11,2775 ha patrí k najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôde a
- 21,0591 ha podľa variantu 2. riešenia, z čoho 8,7043 ha patrí k najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôde v katastrálnom území.

Poľnohospodárska pôda za celé územie obce patrí z hľadiska úrodnosti pôd k menej produkčným. Významné je zastúpenie nízko produkčných trvalých trávnych porastov. Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy odporúča plochy navrhnuté na najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôde vypustiť z návrhu riešenia a ponechať ich ako rezervu ďalšieho rozvoja.

7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy:

Koncept Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka nemá nepriaznivý dopad na faunu a flóru. Návrh v obidvoch variantoch rešpektuje územný systém ekologickej stability.

Realizáciou nedôjde k podstatnému zníženiu výmery poľnohospodárskej pôdy ako jedného z biotopov. Variant 1 predpokladá 4,05%-ný úbytok, variant 2 predpokladá jej 3,69%-ný úbytok.

Lesné pozemky sú zachované v celom rozsahu.

Navrhovaný zásah do lokálne významnej mokrade a biotopu Lk6 bude eliminovaný v zmysle stanoviska orgánu ochrany prírody.

8. Vplyvy na krajinu –štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny:

Koncept Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka návrhom priestorového usporiadania územia neovplyvní zásadne scenériu krajiny. V jednotlivých lokalitách je navrhnutá jedno resp. dvojpodlažná výstavba s obytným podkrovím, ktorá nepotlačí existujúce umelé (veže kostolov) ani prírodné dominanty. Koncept nenavrhuje rozsiahle terénne úpravy, výruby stromov, ani iné zásahy, ktoré by narušili krajinný obraz.

9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability:

Koncept Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka nezasahuje do chránených území. Vymedzuje a rešpektuje ochranné pásma dopravnej a technickej vybavenosti podľa:

- § 15 vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon),
- § 5 zákona 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- § 19 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (vodný zákon),
- § 43, § 79 a § 80, zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- § 68 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov,
- § 15, ods. 7 zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve,
- § 10, ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov,
- § 27 ods. 2, zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov,
- § 49 zákona č. 364/2004 o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

Obidva varianty riešenia konceptu Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka rešpektujú ochranné pásmo národnej kultúrnej pamiatky, r. k. kostola sv. Michala. Archeologické náleziská sa v území obce nenachádzajú.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality:

V území obce Muránska Dlhá Lúka nie sú evidované paleontologické náleziská

ani významné geologické lokality.

12. Iné vplyvy:

Koncept Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka nemá iné vplyvy ako sú vymenované v predchádzajúcich kapitolách.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi:

Koncept Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka v 1. aj 2. variante navrhuje opatrenia na elimináciu negatívnych vplyvov na životné a obytné prostredie v riešenom území. Ide najmä o opatrenia zamerané na:

- ochranu podzemných a povrchových vôd pred ich znečistením vybudovaním kanalizácie a čistiarne odpadových; osobitne je stanovená požiadavka na ochranu vodárenských zdrojov - vrtov RV-19 a RV-20 situovaných pod južnou hranicou územia obce,
- zníženie znečistenia ovzdušia požiadavkou na použitie najmodernejších technológií pre domáce vykurovacie systémy a ďalšie zdroje tepla,
- zníženie emisií od dopravy vymiestnením prieťahu cesty II/532 z obytného územia,
- zachovanie a rešpektovanie prvkov územného systému ekologickej stability.

Koncept Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka v obidvoch variantoch riešenie rešpektuje všeobecne záväzné predpisy, na úseku ochrany životného prostredia a zdravia obyvateľstva najmä zákon č.:

- 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov,
- 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov,
- 3326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov,
- 55/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

IV. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE

Koncept Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka ani v jednom z variantov nenavrhuje aktivity, ktoré by mohli mať nepriaznivý dopad na životné prostredia a zdravie obyvateľstva. Rešpektované sú limity využitia územia pre zachovanie trvalo udržateľného rozvoja.

Pre elimináciu súčasných a možných budúcich negatívnych dopadov na životné a obytné prostredie koncept územného plánu navrhuje opatrenia (zásady a regulatívy) formulované najmä v stadiach E. a F. záväznej časti.

Pre prevenciu sú v záväznej časti stanovené podmienky ďalšieho využitia územia, ktoré by mali vytvárať dostatočnú prevenciu prípadných rizík budúceho rozvoja.

Navrhované opatrenie budú upravené a doplnené podľa pripomienok dotknutých orgánov vznesených v procese prerokovania konceptu.

V. POROVNANIE VARIANTOV (VRÁTANE POROVNANIA S NULOVÝM VARIANTOM)

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

---

- A) Dodržanie hlavných cieľov rozvoja obce určených v Zadaní pre spracovanie Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka takto:
- Na základe vyhotovených prieskumov a rozborov navrhnúť optimálny rozvoj obce na nasledujúcich 20 rokov.
  - Navrhnúť plochy pre novú obytnú zástavbu.
  - Navrhnúť chýbajúcu občiansku a technickú vybavenosť.
  - Navrhnúť plochy pre malovýrobu.
  - Vytvoriť podmienky pre zvýšenie zamestnanosti obyvateľov v obci.
  - Využiť rekreačný potenciál v riešenom území, navrhnúť plochy pre každodennú rekreáciu a organizáciu využitia územia pre cestovný ruch.
  - Navrhnúť optimálny spôsob pre zber, triedenie a likvidáciu odpadov, navrhnúť sanáciu divokých skládok odpadov.
  - Rešpektovať ekostabilizačné plány v riešenom území a navrhnúť opatrenia na zvýšenie jeho ekologickej stability.
  - Vytvoriť dokument, ktorý po schválení bude základným nástrojom pre koordináciu všetkých aktivít v obci.
- B) Opatrenia na odstránenie problémov v znečistení podzemných a povrchových vôd.
- C) Opatrenia na elimináciu negatívnych vplyvov od dopravy.
- D) Ochrana prírody a krajiny.
- E) Ochrana poľnohospodárskej pôdy.

2. Porovnanie variantov

2.1. Nulový variant

Obec Muránska Dlhá Lúka nemá územnoplánovaciu dokumentáciu. Výstavba v obci je riešená nekoordinovane, prípad od prípadu. Obec nemá zákonný nástroj pre organizáciu územia. Všeobecne záväzné právne predpisy nie vždy umožňujú regulovať výstavbu tak, ako by to miestne podmienky objektívne vyžadovali (napr. nie sú zákonom stanovené výškové obmedzenia, architektonické stvárnenie, atď.)

Nulový variant nespĺňa kritérium A) vyššie uvedeného súboru kritérií. Ostatné kritéria spĺňa vo všeobecnej polohe, v medziach platných zákonných ustanovení.

Pre odstránenie existujúcich negatívnych javov, ktoré si vyžaduje zásahy do vlastníckych práv, má obec obmedzené možnosti pri nadobúdaní pozemkov alebo práv k nim (napr. výstavba kanalizácie).

2.2. Varianty konceptu územného plánu

Koncept územného plánu neobsahuje vyhodnotenie spracovaných alternatív alebo variantov riešenia, ako to ukladá § 9, ods. 2, vyhlášky č. 55/2001 Z. z.

Po preštudovaní dokumentácie možno konštatovať, že obidva varianty v zásade spĺňajú ciele riešenia územného plánu, požadované v jeho zadaní. Nedostatočne a vo všeobecnej polohe je rozpracovaná časť územného systému ekologickej stability pri absencii výkresu ochrany prírody a tvorby krajiny v grafickej časti dokumentácie.

Základný rozdiel je v rozsahu návrhu obytných plôch pre predpokladaný nárast obyvateľstva v návrhovom období. Variant 1 vytvára predpoklad pre výstavbu 189 bytov, 103 b. j. v rodinných a 70 b. j. v bytových domoch, čo predstavuje nárast počtu obyvateľov v obci o 670 ku koncu návrhového obdobia. Variant 2 vytvára predpoklad pre výstavbu 149 bytov, 79 b. j. v rodinných a 86 b. j. v bytových domoch čo predstavuje nárast počtu obyvateľov v obci o 526 ku koncu návrhového obdobia.

Návrh občianskej vybavenosti – usporiadanie funkčných plôch je u oboch variantov v zásade identické.

Športové a rekreačné aktivity riešia obidva varianty zhodne, návrh riešenia nevytvára neprímeraný tlak na prírodné prostredie.

Výrobné územia ako plochy pre priemyselnú výrobu a plochy pre poľnohospodársku výrobu sú v oboch variantoch riešené identicky.

Komunikačná kostra obce je v oboch variantoch totožná a nadväzuje na už založenú komunikačnú sieť. Vo variante 2 je ale navrhnutá preložka cesty II/532 mimo obytného územia.

2.3. Zhodnotenie variantov konceptu územného plánu

Pri hodnotení variantov riešenia konceptu územného plánu možno konštatovať, že obidva splnili základné ciele riešenia a sú v súlade s platnými všeobecne záväznými predpismi. Rozdiely v riešení priestorového usporiadania a funkčného využitia nie sú zásadného charakteru.

Obidva varianty spĺňajú kritérium A) s rovnakými nedostatkami v niektorých všeobecne podaných kapitolách.

Obidva varianty zhodne riešia v dvoch alternatívach odkanalizovanie obce, teda spĺňajú kritérium pod B). Z hľadiska termínu realizácie sa ukazuje vhodnejšia alternatíva odkanalizovania s umiestnením ČOV v území obce Muránska Dlhá Lúka.

Z hľadiska eliminácie negatívnych vplyvov od dopravy (kritérium C)) je výhodnejší variant 2, ktorá navrhuje preložku cesty II/532 mimo obytného územia.

V oboch variantoch je ochrana prírody (kritérium D)) riešená totožne.

Z hľadiska ochrany poľnohospodárskej (kritérium E)) znamená variant 2 jej menší záber o 2,7230 ha celkom a z toho menší záber pôdy osobitne chránenej o 2, 5732 ha.

Na základe vyššie uvedeného hodnotenia sa za vhodné ukazuje pri spracovaní návrhu riešenia Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka vychádzať z variantu 2, a tento doplniť podľa pripomienok vznesených pri prerokovaní konceptu Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka.

VI. METÓDY POUŽITÉ V PROCESE HODNOTENIA VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE A SPÔSOB A ZDROJE ZÍSKAVANIA ÚDAJOV O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

Pri spracovaní hodnotenia konceptu Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka sme vychádzali zo zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Určujúcim predpisom pre hodnotenie strategického dokumentu bol rozsah hodnotenia určený bývalým Obvodným úradom životného prostredia Rimavská Sobota prípisom č. ŽP 2012/00321- MMV zo dňa 04.05.2012.

Koncept územného plánu bol posúdený aj z hľadiska dodržania všeobecne záväzných predpisov.

Vstupné údaje boli získané z verejne prístupných zdrojov využívaných pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácia, a to z databáz inštitúcií: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Slovenská agentúra životného prostredia, Slovenský hydrometeorologický ústav, Slovenský štatistický úrad, Geologický ústav Dionýza Štúra a ďalšie.

Posúdené bolo tiež dodržanie požiadaviek od dotknutých orgánov a organizácií zabezpečených obstarávateľom územnoplánovacej dokumentácie v rámci prípravných prác a pri prerokovaní konceptu územného plánu obce.

VII. NEDOSTATKY A NEURČITOSTI V POZNATKOCH, KTORÉ SA VYSKYTLI PRI VYPRACÚVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ

Pri vypracovaní správy sa ako hlavný nedostatok ukázalo chýbajúce vyhodnotenie spracovaných variantov riešenia, ako to ukladá § 9, ods. 2, vyhlášky č. 55/2001 Z. z.

Koncept územného plánu obce nevyhodnotil záujmové územie a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie obce do systému osídlenia – text kapitoly II./D. textovej časti územného plánu s touto problematikou nesúvisí.

Nedostatočne je spracovaný návrh ochrany prírody a krajiny (kapitola II./K.), ktorý sa väčšinou obmedzil len na všeobecné citácie bez konkrétnych návrhov opatrení. Za formálne možno považovať aj navrhované regulatívy ochrany prírody v kapitole III./E. S tým zrejme súvisí aj nedodaný výkres ochrany prírody a tvorby krajiny.

V rámci spracovania hodnotiacej správy museli byť niektoré údaje aktualizované a doplnené.

VIII. VŠEOBECNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

1. Údaje o obstarávateľovi:

Názov:	Obec Muránska Dlhá Lúka
IČO:	00328545
Sídlo:	Muránska Dlhá Lúka 111, 050 01 Muránska Dlhá Lúka
Zástupca obstarávateľa:	Ing. Marek Nosko, starosta obce Muránska Dlhá Lúka

2. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii:

Názov:	Územný plán obce Muránska Dlhá Lúka, koncept riešenia
Riešené územie:	Územie obce Muránska Dlhá Lúka, ktoré pozostáva z jedného katastrálneho územia, ktorým je katastrálne územie Muránska Dlhá Lúka.
Dotknuté obce:	Mesto Revúca Obec Muránska Zdychava Obec Muráň Obec Muránska Lehota
Schvaľujúci orgán:	Obecné zastupiteľstvo v Muránskej Dlhej Lúke.

3. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

3.1. Vplyvy na obyvateľstvo

Koncept riešenia v oboch variantoch vytvára podmienky pre skvalitnenie životného prostredia obyvateľstva. Vymedzením nových plôch pre rozvoj funkcie bývania, občianskej vybavenosti, športu a rekreácia dáva predpoklad pre udržanie a stabilizáciu mladých ľudí v obci.

3.2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery:

Nepriaznivé vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery sa nepredpokladajú.

3.3. Vplyvy na klimatické pomery:

Riešenia konceptu Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka neovplyvnia klimatické pomery.

3.4. Vplyvy na ovzdušie:

Koncept Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka návrhom prednostne využívať ako zdroj tepla zemný plyn naftový, elektrickú energiu alebo zariadenia zodpovedajúce najlepšej dostupnej technike dáva predpoklad na zlepšenie kvality ovzdušia. Vybudovanie preložky cesty II/532 (variant 2 riešenia) umožní plynulejšiu dopravu, a tým zníženie produkcie emisií zo spaľovacích motorov.

3.5. Vplyvy na vodné pomery:

Návrh funkčného využitia územia neovplyvní vodné pomery. Koncept nenavrhuje zásahy do vodných tokov. Navrhovanou realizáciou verejnej kanalizácie a čistenia odpadových vôd dôjde k zlepšeniu pomerov v znečistení povrchových aj podzemných vôd.

3.6. Vplyvy na pôdu:

Koncept Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka nemá ani v jednom z variantov nepriaznivý dopad na kvalitu pôdy.

Realizáciou návrhov funkčného využitia územia, ale dôjde k úbytku výmery poľnohospodárskej pôdy o 4,05% podľa variantu 1, resp. o 3,69% podľa variantu 2.

Lesné pozemky sú zachované v celom rozsahu.

3.7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy:

Koncept Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka nemá nepriaznivý dopad na faunu a flóru. Návrh v oboch variantoch rešpektuje územný systém ekologickej stability.

3.8. Vplyvy na krajinu:

Návrh priestorového usporiadania územia neovplyvní zásadne scenériu krajiny. Navrhovaná výstavba nepotlačí existujúce umelé a prírodné dominanty v území. Koncept nenavrhuje rozsiahle terénne úpravy, výruby stromov, ani iné zásahy, ktoré by narušili krajinný obraz.

3.9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability:

Koncept Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka rešpektuje ochranné pásmo Národného parku Muránska planina a Územie európskeho významu Alúvium Muráňa. Návrh funkčného využitia neovplyvní územný systém ekologickej stability. Navrhovaný zásah do lokálne významnej mokrade „Medzi Revúcou a Muránskou Dlhou Lúkou“ vrátane biotopu národného významu Lk6 bude potrebné v návrhu územného plánu eliminovať.

3.10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

Koncept Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka rešpektuje kultúrne a historické pamiatky. Archeologické náleziská na území obce nie sú evidované.

3.11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Na území obce sa nenachádzajú paleontologické náleziská ani významné geologické lokality.

3.12. Iné vplyvy

Koncept Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka ani v jednom z variantov nenavrhuje aktivity, u ktorých možno predpokladať negatívny dopad na súčasný stav environmentu.

3.13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Koncept Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka v oboch variantoch riešenia

- navrhuje opatrenia na elimináciu negatívnych javov v súčasnom stave životného prostredia na území obce,
- rešpektuje platnú legislatívu a navrhuje riešenia, ktoré sú v súlade so všeobecne záväznými predpismi,
- vytvára predpoklady pre optimálny rozvoj územia obce Muránska Dlhá Lúka s časovým horizontom do roku 2035,
- navrhuje rozvoj funkcie bývania, občianskej vybavenosti, športu, rekreácie, nezávadnej výroby, dopravnej a technickej infraštruktúry,
- rešpektuje chránené územia a ochranné pásma v zmysle platných právnych predpisov.

4. Porovnanie variantov

Po posúdení nultého variantu a obidvoch variantov konceptu Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka možno konštatovať, že:

- nultý variant v zásade zachováva súčasný stav, neumožňuje riadený rozvoj územia obce pre súlad všetkých činností v území,
- obidva varianty riešenia konceptu Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka v zásade spĺňajú ciele, požadované v jeho zadaní,
  - variant 1 predpokladá väčší nárast obyvateľstva obce k cieľovému roku, čo znamená väčší záber poľnohospodárskej pôdy. Tento variant ponecháva tranzitnú dopravu v prietahu obytným územím,
  - variant 2 počíta s menším nárastom obyvateľstva z čoho vyplýva nižší záber poľnohospodárskej pôdy, tento variant tiež premiestňuje tranzitnú dopravu mimo obytných území,
- koncept územného plánu ani v jednom z variantov nedáva predpoklad negatívnych dopadov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

5. Záverečné zhrnutie

Koncept územného plánu v obidvoch variantoch riešenia:

- rešpektuje požiadavky formulované v zadaní pre spracovanie územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka,
- rešpektuje postavenie obce v štruktúre osídlenia Slovenska, jej väzby na okolité osídlenie a na tomto základe navrhuje jej ďalší rozvoj,
- dotvára založenú štruktúru obce v kontinuite na jej kultúrne a historické tradície,
- rozvoj bývania navrhuje dostavbou disponibilných plôch v súvisle zastavanom území, nové plochy bývania situuje vo väzbe na zastavané územie s cieľom vytvoriť jeho kompaktný celok,
- ďalšie funkčné plochy navrhuje úmerne predpokladanému rozvoju bývania, funkčnému usporiadaniu územia prispôsobuje dopravnú a technickú vybavenosť,
- vymedzením ochranných pásiem a návrhom technických opatrení vytvára podmienky pre minimalizovanie nepriaznivých dopadov od cestnej dopravy, nepriaznivých účinkov výroby,
- rešpektuje zásady ochrany prírody a krajiny a ochrany kultúrnych pamiatok,
- rešpektuje zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov, neobmedzuje ich hospodárne využitie,
- nevyvoláva žiadne negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva,
- formulovaním limitov a regulatívov dáva predpoklad koncepčného rozvoja územia,

- v zásade logickým a bezkolíznym usporiadaním územia umožňuje zvýšiť kvalitu životného prostredia a zdravia obyvateľstva.

Záverom možno konštatovať, že Územný plán obce Muránska Dlhá Lúka bude prínosom pre ďalší koordinovaný rozvoj obce. Po vyhodnotení pripomienkového konania bude spracované súborné stanovisko a v jeho intenciách dopracovaný územný plán bude predložený na schválenie.

IX. ZOZNAM RIEŠITEĽOV A ORGANIZÁCIÍ, KTORÉ SA NA VYPRACOVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ PODIEĽALI

Riešiteľ:	Ing. arch. Pavel Bugár
Autorský kolektív:	Ing. arch. Peter Valkovič Ing. Anna Brašeňová Ing. Štefan Tropp Ing. Katarína Kováčová Ing. arch. Petra Adamczáková Ing. Dagmar Čumová Mgr. Viera Baloghová

X. ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH ANALITICKÝCH SPRÁV A ŠTÚDIÍ, KTORÉ SÚ K DISPOZÍCII U NAVRHOVATEĽA A KTORÉ BOLI PODKLADOM NA VYPRACOVANIE SPRÁVY O HODNOTENÍ

- Podklady získané od dotknutých orgánov, organizácii a občanov v rámci prípravných prác pre spracovanie Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka.
- Prieskumy a rozboru pre spracovanie Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka včítane krajinnoekologického plánu vypracované v auguste 2009.
- Zadanie na spracovanie Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka vypracované v októbri 2009.
- Stanoviská a vyjadrenia dotknutých orgánov, organizácií a občanov podané k zadaniu pre spracovanie Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka.
- Stanoviská a vyjadrenia dotknutých orgánov, organizácií a občanov podané ku konceptu Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka.
- Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj v znení jeho zmien a doplnkov.
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Muránska Dlhá Lúka.
- Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2013 (MŽP SR).

- Správa o kvalite ovzdušia a podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní v Slovenskej republike 2013.

XI. DÁTUM A POTVRDENIE SPRÁVNOSTI A ÚPLNOSTI ÚDAJOV PODPISOM OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Správa bola vypracovaná na základe údajov uvedených v koncepte Územného plánu obce Muránska Dlhá Lúka a na základe ďalších dostupných údajov.

Potvrdzujem správnosť a úplnosť v správe uvedených údajov.

V Muránskej Dlhej Lúke dňa 18.06.2015

.....
Ing. Marek Nosko
starosta obce Muránska Dlhá Lúka